

BURGEMEESTER BUMA IS BLIJ MET VRAGEN, MAAR GEEFT GEEN ANTWOORDEN

JULI/AUGUSTUS 2022

NEEM MEE ÉCHT ALLES OVER LEEUWARDEN liwwadders

Ik zeg:
skroeie met
de handel!

WIEBE EKAS: **GEMEENTEBELANGEN
HAD RUG RECHT MOETEN HOUDEN**

Marinus Maat
GEEN TIERELAN-
TIJNTJES **PAG 3**

Klaas Kasma
PASTA MET EEN
LEPEL **PAG 4**

Kapper Jan Vos
HIJ DROEG NOG EEN
KORTE BROEK **PAG 6**

Tineke en Jelle Pietersma
BEKEND OM ONZE
GEHAKTBAL **PAG 14**

Dana
HOEZO, EIGEN
SCHULD? **PAG 18**

AHMED BINBOGA: DIT IS EEN VAK VAN PROEVEN, RUIKEN EN KIJKEN

Reuze insecten in Park Vijversburg

OOG IN OOG
MET REUZE MIEREN,
MUGGEN
EN
MESTKEVERS

GIGA INSECTA

BESTEL
JE TICKETS
OP
VIJVERSBURG.NL/
GIGA-INSECTA

METERSGROTE INSECTEN, VAN 3 JULI T/M 14 AUGUSTUS
IN PARK VIJVERSBURG te Tytsjerk/Leeuwarden

Ontmoet reusachtige insecten en ga op reis in de wonderlijke wereld van deze kriebelbeestjes. Om weer terug te kunnen keren naar de grotemensenwereld moet je de geheime insectencode kraken met behulp van de insectenposter. De tentoonstelling is dagelijks geopend vanaf 10.00 uur.

NATUUR EN CULTUURPARK
VIJVERSBURG

  parkvijversburg | Actuele openingstijden en toegangsprijzen op www.vijversburg.nl

TIP: BEN JE OP ZOEK NAAR NOG EEN LEUKE ACTIVITEIT DEZE ZOMER? GA DAN OOK NAAR DE KRUIDHOF TE BUITENPOST. EÉN VAN DE REUZE BIJEN IS DOORGEVLOGEN EN HEEFT DAAR EEN MOOI PLEKJE GEVONDEN.

Kom deze zomer naar ‘Giga Insecta’. Daar worden de rollen omgedraaid: jij bent zo klein als een insect en de insecten zijn zo groot als reuzen! Sta oog in oog met tientallen reuze-insecten en kom alles te weten over deze kleine kriebelbeestjes. Deze kennis zul je nog hard nodig hebben, want om na je avontuur terug te kunnen keren naar de grotemensenwereld zul je een geheime insectencode moeten kraken.

Met metersgrote bewegende beelden en veel meer spannende en leerzame activiteiten in een fabelachtige omgeving is Giga Insecta een unieke beleving voor alle leeftijden! Ga met de insectenposter op zoek naar alle insecten in het park. Heb je na de zoektocht nog wat energie over? Leef je dan uit op het activiteitenplein; spring zover als een sprinkhaan en vergelijk je spierballen met die van een mier. Ook is er een foto-expositie over insecten en kun je zelf als een insect op de foto.

De tentoonstelling is vanaf 3 juli tot en met 14 augustus iedere dag te bezoeken vanaf 10.00 uur. Ook de theesalon in Villa Vijversburg is gedurende de tentoonstelling dagelijks geopend.

VOOR MEER INFORMATIE EN TICKETS: VIJVERSBURG.NL/GIGA-INSECTA.

Wat Zullen We Nou Beleven!?

Wat ritselt daar nou in het struikgewas...?

MILIEUSTRAAT & CONTAINERVERHUUR
Voor bedrijf en particulier

- ➔ Bestel je container direct online
- ➔ Levering binnen 1 dag
- ➔ Gratis transport & ophaalservice
- ➔ De nummer 1 van Leeuwarden

 058 213 1018

WWW.LEEUWARDEN-RECYCLING.NL

Vrijdag 22 juli 2022 | 20.15 uur | Doopsgezinde Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl

Beth & Flo

‘in concert’

muziek van Gershwin,
Rachmaninov en Smetana

Elsbet Remijn – piano
Claudette Verhulst - piano

Met vier handen op één piano laten
Beth & Flo de zaal zinderen. Virtuoso,
muzikaal en perfect op elkaar
ingespeeld.

www.appassionata-leeuwarden.nl

Het normale café in Leeuwarden

Door Andries Veldman
Foto: Simon van der Woude

‘Café Gewoan Marinus is een doorsnee café met doorsnee publiek. Waar vind je dat nog?’ Marinus Maat is van: doe maar gewoon, dan doe je gek genoeg. Aan zijn lijf geen polonaise. Van al dat interieur-gefrutsel met kamerplanten moet hij niks hebben. Bij hem staat een plastic bloemetje op tafel en kun je een recht-toe-recht-aan biertje bestellen. Het enige frivole in zijn café is de prijs: die is lager dan elders. ‘We willen het een beetje gewoon houden en daar hoor een schappelijk prijsje bij.’

is zwaar de sjaak

Van dansleraar bij Omar Smids, vertegenwoordiger in uitvaartpolissen tot kroegbaas aan het Groot Schavernek: Marinus hoeft je over het contact met klanten weinig meer te vertellen. Hij lijkt zich aan iedere sfeer te kunnen aanpassen. ‘Bij de Kleine Bontekoe aan de Troelstraweg heb ik drie jaar met plezier gewerkt. In 2000 was ik daar weg, een jaar later vloog het pand, dat behoorlijk was uitgewoond, in de fik.’ Daarvoor werkte hij bij TTS bouwondersteuning. ‘Kozijnen stellen en materialen onder hoge druk reinigen, met apparatuur van 2500 bar. Ook was ik nog hygiënedewerker bij Lypack babyvoeding. Maar de horeca begon al te kriebelen toen ik bij het dansinstituut van Omar aan het Ruiterskwartier aan het werk was. Eerst werkte ik in de garderobe, daarna gaf ik les en stond achter de bar. Toen Jossie’s

Inn in de Nieuwesteeg vrijkwam, ben ik daarin gestapt en veranderde de naam in Naar de Klote. Ging ik naar de gemeente voor de vergunning, zei men dat die naam niet was toegestaan. Ik dacht: wat krije we nou? Wat een bemoeizucht. En nu zit ik hier met Gewoan Marinus, een mooi stekkie aan de gracht.’

Café Gewoan Marinus wordt bevolkt door de leeftijdscategorie 20-60, de muziek is herkenbaar en het interieur neigt naar de kermis. ‘We draaien hardrock en Nederlandstalig. Als je wilt, kun je je eigen muziek opzetten.’ Marinus Maat is niet van de trends, dat is een ding wat zeker is wanneer je zijn café, een

‘Je krijgt als caféhouder de ene controle na de andere. Ik kan niet anders dan concluderen dat er met twee maten wordt gemeten’, zegt Marinus. De caféhouder of de horecaondernemer lijken in de gemeente Leeuwarden twee verschillende grootheden. Waar de een op de huid wordt gezeten, krijgt de ander ruim baan. ‘Het normale café in Leeuwarden is zwaar de sjaak. De een krijgt een vergunning in zes weken, de ander, zoals ik, moet negen maanden wachten. Hier is duidelijk sprake van vriendjespolitiek. De Bibob, de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, zou toegepast moeten worden op de gemeente zélf. Alle aan- en afzuiginstallaties in dit pand zijn drie keer nagekeken. Op Tweede Paasdag kwam men met een meetlint het terras opmeten. Je moet precies opgeven waar jouw geluidsboxen komen te hangen en hoe het toilet is ingericht. Ik moest een akoestisch rapport inleveren dat al in het bezit was van de gemeente. Ze konden het eerst niet vinden. Kosten 3300 euro! Toen het rapport alsnog boven water kwam, kon ik fluiten naar mijn centen.’

pijpenla, binnenstapt. Geen tielantijntjes, geen boekenkasten met hangplanten, geen shotjes, geen sushi en geen, zoals hij dat noemt, ‘sjiek de friemel.’ Nee, bij

hem staan er gewoon leuke kunstbloemetjes op de tafels. ‘En vallen ze om, dan liggen we in een deuk en kopen een paar nieuwe.’

Wat ook heel gewoon is, en de doelgroep zeker zal aanspreken, is de prijsvoering. Die is bewust laag gehouden en gebaseerd op een eenvoudig economisch principe. ‘Ik hou van simpele prijzen en dat kan omdat ik de kosten laag houd. Zo simpel is dat. Je drinkt hier een mooi flesje Amstel voor 2,50 euro, een wodka-cola voor 5,00 euro en een klein wijntje voor 2,50 euro. Als iedereen terug moet qua inkomen, dan moet de cafébaas ook terug. Simpel toch?’

Wat niet simpel was, dat was het verkrijgen van een vergunning van de gemeente Leeuwarden. De

laatste jaren is het standaard om een Bibob-procedure in gang te zetten, waar dat tot voor kort een uitzondering betrof. De Bibob is oorspronkelijk ingesteld als onderzoek naar onoorbare financiële transacties. Degenen die een café als witwaslocatie wilden beginnen werd zo de voet dwars gezet, althans dat is in theorie de bedoeling. Inmiddels is deze uitzonderingsprocedure staande praktijk. Wat dat in de praktijk betekent, daarvan zijn inmiddels vele horecaondernemers op de hoogte. Een aantal van hen vermoedt overigens dat de gemeente Leeuwarden op basis van willekeur opereert bij de behandeling van de procedures.

Over het akoestisch rapport zijn vragen gesteld aan de gemeente. Wordt vervolgd.

‘We willen het een beetje gewoon houden en daar hoort een schappelijk prijsje bij’

Het Stadsblad Liwwadders wordt gemaakt door: André Keikes, Aly van der Mark, Klaas Kasma, Eric Hoekstra, Lianne van der Ploeg, Henk Weiland, Anton Feddema (vormgeving), Luuk Inberg, Simon van der Woude (fotografie), Keimp Pijpstra (webbeheer), Remco Jan Veldman (acquisitie), Titus Oomes (verspreiding) en Andries Veldman (organisatie en acquisitie). Liwwadders verschijnt tien keer per jaar en wordt verspreid in de gemeente Leeuwarden en in de randgemeenten. Daarnaast wordt de krant in zijn geheel geplaatst op onze website www.liwwadders.nl Al onze activiteiten worden ondersteund door Facebook, Twitter en een dagelijkse nieuwsbrief. Niet onvermeld mag blijven dat bepaalde advertentie-verkopers misbruik maken van onze titel. Er is maar één Stadsblad Liwwadders en dat hebt u nu in handen. Een krant die lezers, middenstanders, vrijwilligers en kunstenaar serieus neemt. Wilt u communiceren met deze groepen, bel dan naar Andries Veldman (058-2133138) of mail naar info@liwwadders.nl

Advertorial • Foto: Simon van der Woude

Ahmed Binboga: DIT IS EEN VAK VAN PROEVEN, RUIKEN EN KIJKEN

‘Je moet je als restaurant continu vernieuwen en het goede behouden. Dit is een vak van proeven, ruiken en kijken.’ Ahmed Binboga van het Turkse restaurant Efeze verraste iedereen door in 2017 een reuzenstap te maken van een locatie aan De Kelders naar de Nieuwestad. Nu doet hij dat opnieuw door het wijzigen van de naam van zijn restaurant: Bosporus is inmiddels omgedoopt tot Efeze.

‘Het werd tijd voor iets nieuws. De bedrijfsvorm v.o.f. moest anders en daardoor kon ik afscheid nemen van de naam Bosporus. Ons restaurant is nu omgedoopt in Efeze en daarmee luid ik een nieuw tijdperk in. We zitten hier al een tijdje op deze mooie locatie, maar nu heb ik, door de naamswijziging, het gevoel dat alle kwaliteiten samenkomen. Het geeft mij nieuwe energie.’

Dat het momenteel door personeelsgebrek aanpoten is in de horeca kan geen nieuws zijn. Ook Binboga worstelt met man- en vrouwkracht. ‘Ik ben niet veel thuis en als ik thuis ben, dan slaap ik vooral.’ Restaurant Efeze heeft normaal gesproken ongeveer veertig mensen fulltime en

parttime in dienst. ‘Door corona hebben we te maken met structurele uitval en onderbezetting.’ Dat dit na de zware coronaperiode zuur is, spreek voor zich. ‘We hebben de keuken mooi aan het draaien, het terras loopt goed, we hebben extra accommodatie door de prachtige dekschuit in de gracht, alleen hebben we te weinig personeel. De mensen die hier werken lopen zich de benen uit het lijf om de bestellingen op te nemen en uit te serveren.’

Door de locatie aan de Nieuwestad is de vraag naar Hollandse kost gestegen. ‘Mensen vragen naast onze reguliere gerechten ook om broodjes kroket en uitsmijters, daar draaien we onze hand niet voor om. Uiteraard informeren we ze over onze Turkse specialiteiten, want dat is toch onze core business. Daarin zit onze liefde.

Gelukkig is onze klantenkring stabiel en wordt onze Middellandse menukaart zeer gewaardeerd.

‘Hier loopt iedereen langs. Op de Nieuwestad vind je het uitgaanspubliek, overdag en ’s avonds. Dit is de plek waar ik mijn restaurant wilde hebben.’ Eerder vertelde Ahmed Binboga

‘We leveren graag onze bijdrage aan een gezellige Leeuwarder binnenstad’

al aan Liwwadders dat hij let op details, zowel op het bord als wat betreft de inrichting van zijn restaurant. ‘Dit restaurant is ingericht met kwaliteitsmaterialen in aangename kleuren zoals je die

ook aantreft in zuidoost Turkije, waar onze familie vandaan komt. We hebben, met onze familie, kosten noch moeite gespaard om een parel aan de Nieuwestad te presenteren.’

KLAAS K. TE L.

Ik droom nog wel eens over Loekie van Maaren

Ik droom nog wel eens over Loekie van Maaren. Een burgemeester die, als ik het ambtsketen even wegdenk, in mijn puberteit voor natte plekken in mijn lakens had kunnen zorgen. Maar nu word ik na zo’n droom over haar wakker met een glimlach om mijn mond. Op mijn nachtkastje ligt haar boek ‘Hoezo Burgemeester’ opengeslagen bij de bladzijde waar ik de avond ervoor bij in slaap gevallen ben. Dat is niet erg, ik heb haar belevenissen in onze stad al drie keer gelezen. Waarom, vraag ik me af, is deze arme vrouw door de toenmalige wethouders en raadsleden van Liwwadden weggepest? Ze hebben haar de tijd niet gegeven om als zuiderling een beetje aan hun noordelijke botheid en onnozelheid te wennen. En nu droom ik af en toe dus over een burgemeester als ik voor het slapengaan in haar boek lees.

Van Geert Dales bijvoorbeeld droom ik nooit, ook al vond ik hem een geweldige burgemeester. Een man die zo overtuigd is van zijn eigen kwaliteiten, en met goede ideeën, zoals het creëren van een werkeloze containerterminal in Amsterdam en een nauwelijks budget overschrijdende metrolijn in diezelfde stad.

In zijn tijd als burgemeester van Leeuwarden kwam hij met het idee om de Wilhelminaboom op het Raadhuisplein om te zagen. Meer creatieve ideeën voor onze stad zijn me van hem niet bekend. Bovendien is het ook niet doorgegaan omdat de gemeenteraad unaniem besliste, tegen de wil van de burgemeester in, om de boom te behouden. Waarna Dales opstapte om een lucratiever baan te zoeken, want tegenspraak van een gemeenteraad, daar hield hij niet van. Anders dan bij Loekie droom ik nooit van deze ex-burgemeester, hoewel ik af en toe voor het slapen zijn blogs lees die ook in deze krant verschijnen. Wat een man, denk ik dan. Wat een kennis. Wat een lef. Wat een ijdelheid.

Van wie ik wél regelmatig droom is Sybrand Buma. Meestal met een sardonische grijns op zijn gezicht en een gouden kroon op zijn hoofd. Zittend op een troon, met geknield aan zijn voeten de gehele gemeenteraad met het hoofd gebogen. Zwijg, zegt hij als een van deze knielende politici het hoofd optilt met de bedoeling iets te vragen. En nederig buigt het raadslid zijn hoofd weer. Jullie zijn dan wel gekozen door de bevolking, donderen de woorden van burgemeester Buma over hun trillende lijven, maar jullie zijn niet meer dan een stel slaafse honden die ik af en toe een botje toewerp. Het raadslid dat

het zojuist waagde het hoofd op te tillen mompelt iets van: Wij zijn toch de volksvertegenwoordigers’. Na dit gemompel ontsteekt Buma in razernij. Hij roept een boden de griffier bij zich. Tegen de eerste zegt hij: Breng deze man de raadszaal uit en drop hem ergens buiten de gemeentegrenzen. Tegen de griffier zegt hij: Verzin een schandaal over deze man, fraude, belangenverstrengeling, het maakt niet uit. Ik duld geen tegenspraak. Zijn kroon is hem nu tot op zijn oren gezakt. De trillende gemeenteraadsleden adviseert hij alleen ja en vooral luidkeels amen te zeggen tegen alle ondoorzichtige beslissingen die hij neemt, maar pas nadat deze door zijn ambtenaren helemaal geregeld zijn. IK maak hier de dienst uit, buldert burgemeester Buma, nog voordat hij opdracht geeft om in gebed te gaan. Daarna mogen de nog steeds knielende raadsleden gaan staan om het Wilhelmus te gaan zingen. Daarna schuifelen ze achterelkaar deemoedig de raadszaal uit. De vergadering is afgelopen. De burgemeester tilt de kroon van zijn oren en denkt even aan zijn vader en grootvader. Zo zouden jullie het toch ook gedaan hebben, mompelt hij. Wij zijn een geslacht van regenten, christelijke regenten. Wij weten wat het beste is voor dit volk. En dat is klein houden. Zo doen wij Buma’s dat al eeuwen.

Gelukkig was het maar een droom, realiseer ik me als ik badend in het zweet wakker word. Onze gemeenteraadsleden zouden nooit als slaafse gelovigen in een kerk de burgemeester aanhoren en in alles gelijk geven. Als ik uit bed stap, leg ik meteen het boek van Loekie weer op mijn nachtkastje. Zo’n droom over Buma wil ik geen twee dagen achtereen.

KLAAS KASMA, KOK IN LEEUWARDEN

**DIT JOURNALISTIEKE INITIATIEF STEUNEN?
BEZOEK DAN WWW.LIWWADDERS.NL**

- **HUIS AAN HUIS IN DE WIJKEN EN DORPEN**
(WISSELEND)
- **VERSPREIDPUNTEN**
(DIE REGELMATIG WORDEN AANGEVULD; MET STER* MEERDERE MALEN)

CAMMINGHABUREN: JUMBO*, ALBERT HEIJN*, PRIMERA, BAKKER VAN DEN BERG, SLAGER SMIT, RENÉ FISH AND CHIPS, WIJKCENTRUM, GEZONDHEIDSCENTRUM; **VRIJHEIDSWIJK:** JUMBO*, MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM; **BILGAARD:** ALBERT HEIJN*, BAKKERIJ VAN DEN BERG, SCHOEN- EN SLEUTELSERVICE BILGAARD, SLAGER SMIT, GROENTEZAAK YNE EN HINKE VAN DER MEULEN; GEZONDHEIDSCENTRUM, CAFÉ BILGAARD, PRIMERA, SNACKBAR DOUBLE FF, CHINEES-RESTAURANT MEI WAH; **WESTEINDE:** POIESZ*, SNACKBAR DE TILLE, KAPPER, ZORGCENTRUM SWETTEHIEM, GEZONDHEIDSPLEIN WEST-EINDE; **VALERIUS:** VISZAAK DE GEZONDE APOTHEEK*, ELY’S LUNCHROOM, TANKSTATION VALERIUSSTRAAT; **WESTEN:** HOTEL WTC, KAMER VAN KOOPHANDEL, MEUBELZAAK DE TIJD WONEN, EUROHOTEL; **NIJLÂN:** LIDL*, ALDI*, CAFÉ ’T WAP, DALSHOEF FOTOGRAFIE, PIZZERIA ADRIANO; **ALDÂN:** POIESZ*, SNACKBAR DOUBLE FF, APOTHEEK BENU, ZORGCENTRUM ERASMUSHIEM, ZORGCENTRUM ALDLÂNSTATE, TANKSTATION ALDLÂNSDIJK, MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN; **HEECH-TERP/SCHIERINGEN:** POIESZ*, SNACKBAR RONDWEG, WIJK-CENTRUM; **CAMBUURPLEIN:** JUMBO*, PRIMERA, APOTHEEK BOITEN*; **WINKELCENTRUM LEEUWERIKSTRAAT:** JUMBO*, PRIMERA TROELSTRAWEG, SNACKPOINT DE LEEUWERIK; **BLEEK-LAAN E.O.:** POIESZ*, JUMBO*, TRYATER; **VLIET:** SNACKBAR ’T VLIET, SNACKBAR DE CENTRALE, BAKKER TROMP, HALAL SLAGERIJ ATLAS; **ORANJEWIJK:** ALBERT HEIJN*; **ACHTER DE HOVEN:** EETHUIS POTMARGE, WIJKCENTRUM J.H. KNOOPSTRAAT; **TIJNEDIJK:** ALBERT HEIJN XL* (MIRO), AKO, VISZAAK HOLLANDER, TUINCENTRUM KLAVER, BP TANKSTATION; **WTC:** JUMBO*; **SCHRANS:** ALBERT HEIJN*, , DECO HOME, BIO BIJ JANSEN, FRIESE SCHRIJFKAMER, SCHOOTSTRA VIS*, FIETSTATION 058, TABAKSZAAK PETER VAN DER KAMP*; **ZUIDERBUREN:** JUMBO*; **DE HEMRIK:** , GROOTHANDEL MAKRO, SNACKBAR HEMRIK, FRIESCHE OLIE EN VERFHANDEL, OMROP FRYSLÂN; **DE ZWETTE:** SNACKBAR LORENTZ, DE FABRIEK, GROOTHANDEL SLIGRO, CRYSTALIC, MOTOPORT LEEUWARDEN; **GROTE WIELEN:** RESTAURANT DE GROTE WIELEN

CENTRUM LEEUWARDEN: BOUWBEDRIJF DE VRIES , ORANJE HOTEL*, AKO STATION*, STATIONS-KAPPER*, CAFÉ DE STEE, CAFÉ WAPEN VAN LEEUWARDEN, RESTAURANT DE WALRUS*, RESTAURANT SPINOZA, CAFÉ ORANJE BIERHUIS, CAFÉ DE TOETER, IERSE PUB PADDY O’RYAN, EETCAFÉ HET LEVEN, **IJZERHANDEL POSTMA**, DE WERELD VAN THEE, HOTEL STADHOUDERLIJK HOF, HOTEL ’T ANKER, HOTEL POST PLAZA*, SIGARENZAAK TETMAN DE VRIES, RESTAURANT DE WAAG, LEKTUURHAL OVER DE KELDERS*, RESTAURANT SARAY, RESTAURANT BOSPORUS, RESTAURANT EINDELOOS, RESTAURANT FELLINI, DOPPIO ESPRESSO*, RESTAURANT DE BURGEMEESTER VAN NAPELS, FIRE CAFÉ*, BARREVOETS, URKER VISZAAK, RESTAURANT DE KOPEREN TUIN, CAFÉ DE MARKIES, LUNCHROOM DE BROODTROMMEL, CAFÉ DE BRASS, RESTAURANT DE VLEGENDE HOLLANDER, BAGELS AND BEANS, BAKKER BART, SPAR, LUNCHROOM SPIEGELAAR, CAFÉ WOUTERS, DE-CAFÉ, EETCAFÉ DIKKE VAN DALE, DE BRASSERIE MARIA LOUISE, CHINEES RESTAURANT KOTA RADJA, EKO PLAZA*, SLIJTERIJ JELLE, CROISSANTERIE VITTORIO, SNACKBAR ELY’S, ALBERT HEIJN*, VAN DER VELDE BOEKEN*, GALERIE DE ROOS VAN TUDOR, GALERIE DE VRIES, FRIESCHE CLUB, NEUSHOORN, KUNSTKADE, RABOBANK ZAAILAND*, BRASSERIE FRIES MUSEUM*, GRAND CAFÉ Z, SCHOUWBURG DE HARMONIE, HISTORISCH CENTRUM LEEUWARDEN, TRESOAR, BIBLIOTHEEK DBIEB*, STADHUIS, STADSKANTOOR OLDEHOOFSTERKERKHOF, PROVINCIEHUIS*

WIRDUM: SPAR, HOTEL-CAFÉ DUHOX • **GROU:** ESSO TANKSTATION, HOTEL OOSTERGO, THEEHUIS, VISZAAK, JUMBO*, POIESZ, SNACKBAR TAMARINDE, EETHUIS AMICAAL • **WERGEA:** SUPERMARKT ATTENT HANSMA, SLAGER HARMKE ANEMA • **DRONRYP:** IT HOLT • **MENALDUM:** POIESZ • **JELLUM:** RESTAURANT JONKER SIKKE • **WEIDUM:** HOTEL WEIDUMERHOUT • **AKKRUM:** POIESZ, HERBERGH DE CLEEF, BAKKERIJ BOONSTRA • **REDUZUM:** DE BLAUWE TENT, SLAGERIJ • **WYTGAARD:** FREDERIKA’S TAARTEN & SA • **STIENS:** ALBERT HEIJN*, POIESZ*, JUMBO*, EATCORNER PITER JELLES, VISKRAAM, BRUNA, PRIMERA, TENNISVERENIGING • **HURDEGARYP:** ALBERT HEIJN, POIESZ, SLAGER RYPMA, PRIMERA, HOTEL VAN DER VALK • **OENTSJERK:** BAKKER BRAAKSMA • **WYNS:** DE WINZE • **GYTSJERK:** ALBERT HEIJN*, VISKRAAM BINNE VAN DER KOOI, TANKSTATION VAN DEN BELT, POSTKANTOOR • **BURGUM:** BOEKHANDEL FRANKE ATSMA EN ANNEKE JAGER

AANGEPASTE VERSPREIDING WEGENS CORONAVIRUS:
 EXTRA KRANTEN BIJ DE SUPERMARKTEN

Prijsvraag

De foto van het kantine-interieur van warenhuis Vroom en Dreesmann riep weinig herinneringen op. De interieurs van dergelijke locaties waren in de jaren vijftig van de vorige eeuw tamelijk eenduidig, vandaar misschien?

Ook een mooi verhaal bij de nieuwe foto? Stuur het dan op naar Stadsblad Liwwadders, M.H. Trompstraat 8, 8921 GH Leeuwarden en u maakt kans op een mooi boek over de historie van Leeuwarden.

VAN DER VELDE BOEKEN

Nieuwestad 57-59
 8911 CJ Leeuwarden
 0582132360

www.boekhandelvandervelde.nl

**NOORD
NEDERLANDSE
BESTRIJDINGSDIENST**

Noord Nederlandse Bestrijdingsdienst
 Miedwei 4
 9081 AJ Lekkum
 Telefoon: (06) 5354 3006

‘Toen hij hier voor het eerst kwam, droeg hij nog een korte broek’

Door Andries Veldman • Foto: Simon van der Woude

Kapper Jan Vos knipte 50 jaar op het Leeuwarder station

‘Gisteren had ik 300 euro aan cadeaubonnen. En vandaag heb ik al drie pukkels vol met van alles: bier, bloemen en noem maar op.’ Vijfenvijftig jaar maar liefst is Jan Vos (69) kapper, de laatste vijftig jaar bij de Stationskapper in Leeuwarden. Donderdagmorgen was hij er voor het laatst. Vaste klanten komen binnen om hem te bedanken voor zijn werkzaamheden. Nadat een man met een AH-tas in zijn hand een bosje bloemen heeft afgegeven zegt hij: ‘Toen hij hier voor het eerst kwam, droeg hij nog een korte broek.’

Bier, boeken, bloemen en cadeaubonnen; het regent de laatste twee weken geschenken sinds bekend werd dat de kapper van het station stopt. De zaak gaat zonder Jan Vos verder. ‘Miskien binne se wel bliid dat se fan mij af binne’, zegt Vos wanneer zijn laatste klanten aan de stamtafel aanschuiven. Als dertienjarige kwam Jan Vos in de leer bij kapper Abma in Oranjewoud. Vader en moeder waren in de jaren zestig van Eagum, zijn geboortedorp, naar Heerenveen verhuisd. Vader was boerenarbeider die als melker de kost verdiende. Moeder was huisvrouw. ‘Als jonkje van tien, elf jaar werkte ik al bij de groenteboer. Ik kreeg zes gulden in de week en een zak appels. We waren met zeven man thús. Dus er moest wel wat gebeuren. Bij kapper Abma leerde hij het vak en dat beviel goed genoeg om in 1972 de overstap te wagen naar de Stationskapper in Leeuwarden, die hier al 81 jaar in de linker vleugel van het station is gevestigd. Aanvankelijk in loondienst, later als compagnon/mede-eigenaar met Gerard van der Meulen.

Het is de hele dag staan

De kapper zal er zelf niet snel over beginnen, maar het beroep is toch tamelijk zwaar. ‘Het is de hele dag staan. Je hangt voorovergebogen en werkt soms boven je macht.’ Vos zegt dat hij er in al die tijd geen lichamelijke klachten aan heeft overgehouden, maar ‘ik heb wel wat moeilijke benen, de spataderen spelen op en ben weleens wat stijf.’ De verhalen van de klanten hebben hem in al die jaren op de been gehouden. En de erecode luidt: wat in de zaak wordt verteld, blijft in de zaak. Alhoewel? ‘Je verspreekt je soms wel eens. Maar je moet altijd oppassen. Een collega vertelde eens een racistische mop. Dat

is een beginnersfout. Foor dat je ut wete, hewwe je ’s avonds de rúten derút.’

Suggestieve vragen

Die geslotenheid geldt niet voor de stamtafel in de zaak. Aan de stamtafel is deze donderdagmorgen klant Thijs van Terschelling aangeschoven. Hij vindt dat de verslaggever suggestieve vragen stelt. ‘Die suggestieve vragen hoorde ik gisteren ook op de radio toen LTO-man Van der Tak werd geïnterviewd. Astrid Kersseboom deed het vanmorgen op Radio 1 een stuk beter.’ Thijs, gepensioneerd medewerker van de Keuringsdienst van Waren, laat, als het even kan, zijn haar op het station knippen. Hij combineert zijn kappersbezoek met het oppassen op een van zijn kleinkinderen in Grou of Rotterdam. Sinds 1975 is hij klant bij de stationskapper. ‘Eerst werd ik geknipt door Gerard. Als hij het te druk had, deed Jan het. Tussendoor werd ik nog geknipt door een meisje, maar dat beviel niet.’

Brieke loper

Met Gerard zat hij in het tweede van LJV Friesland. Thijs: ‘Gerard was een goeie spits die zo’n dertig-plus doelpunten in een seizoen scoorde. Hij was niet sterk aan de bal, een beetje een brieke loper. Je wist nooit wat je aan hem had, maar scoren kon hij. Gerard deed ook veel als vrijwilliger bij de club, maar hij kon het niet zetten toen Gerard Lippold als betaalde

We hebben allebei uiteenlopende karakters

Spaarcenten

De laatste jaren met corona is het aantal reizigers fors afgenomen en dat vindt ook zijn weerslag op het bezoek aan de Stationskapper. ‘Zeventig procent van de klanten mis ik. Die werken nog altijd thuis. We stonden tot voor kort met vijf man te knippen, twee voor en drie achter. We hebben drie lockdowns gehad en twee jaar stonden er hekken voor de deur in verband met renovatie van het Stationsplein. De spaarcenten zijn erdoorheen gegaan. Het was een zware tijd.’

trainer werd aangesteld. Slijmballen, daar kon hij niet tegen.’

Secretaresse van de burgemeester

Jan Vos kent de verhalen van voor naar achteren. De relatie tussen hem en Gerard? ‘Laat ik het zo zeggen: we hebben allebei uiteenlopende karakters. Zeg maar gerust: water en vuur. En het blijft altijd onvoorstelbaar wat je als kapper allemaal beleeft.’ Dat begon al in de trein tijdens zijn dagelijkse rit van zijn woonplaats Heerenveen naar Leeuwarden. Jarenlang werd er getreind met Heerenveners die in Leeuwarden werken. ‘De secretaresse van de Leeuwarder burgemeester zit bij ons in

de coupé. Dan hoor je nog wel eens wat. Ze leert de burgemeester het Fries beter uitspreken.’

Snoeken zijn niet te eten

De Stationskapper wordt voortgezet. Jan Vos gaat zich nog meer richten op zijn hobby’s: snoeken vangen en darts spelen. ‘Nee, die snoeken zet ik terug. Die zijn ook niet te eten, veel te veel graten. De dartwedstrijden zetten ze tegenwoordig achter een betaalmuur. Ook dat wordt minder.’ Voormalige onderzoeker Durk aan de telefoon, klant sinds 1978: ‘Nee, dan ben ik er niet meer. Dit is myn leste moarn. Ik zal je missen. Bedankt voor de jarenlange klandizie.’ Tot de verslaggever: ‘Vanavond uit eten met de buurvrouw.’

OPVALLEN IN LIWWADDERS? BEL REMCO JAN VELDMAN 06-25223490

REDACTIONEEL

Zoals eerder gezegd, pakken wij zaken waarmee u zit graag op. We zien dat u onze journalistieke activiteiten waardeert en daarom doen wij een beroep op u. Wanneer u deze artikelen van belang vindt, dan nodigen wij u uit om donateur te worden. Uw bijdrage is zeer welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL06 RABO 0320.2000.51 o.v.v. Liwwadders Journalistieke Producties.

U merkt het wel: Liwwadders is niet zomaar een huis-aan-huisbladje. Liwwadders is op meer dan 170 plaatsen (supermarkten, kantines, sporthallen, wachtkamers en stamtafels) gratis verkrijgbaar in de gehele gemeente Leeuwarden en ook daarbuiten. Is-ie op, dan wordt er aangevuld. In enkele Leeuwarder wijken en in het dorp Grou wordt Liwwadders af en toe huis aan huis bezorgd. Ook in Akkrum, Gytsjerk, Hurdegaryp, Oentsjerk en Stiens is de krant verkrijgbaar.

Nieuw is de verschijning in Beetgummolen. Daar wordt Liwwadders sinds kort op verzoek huis aan huis bezorgd.

Bent u als ondernemer geïnteresseerd in een bedrijfsreportage? In een mooi verhaal dat gratis wordt doorgeplaatst op onze goedbezochte website?

Neem dan contact met ons op: tel. 058-2133138 of info@liwwadders.nl

Ook in dit nummer treft u enkele artikelen aan die eerder op onze websites www.liwwadders.nl en Dossier Liwwadders verschenen. We vonden ze belangrijk genoeg om ze ook in de papieren krant af te drukken.

STADSBLAD LIWWADDERS OOK VERKRIJGBAAR BIJ:

SINT ANNAPAROCHE: ALBERT HEIJN EN KRINGLOOP NOCHRIS
BERLIKUM: POIESZ
FRANEKER: POIESZ, ALBERT HEIJN
HALLUM: SPAR
MENALDUM: ROB’S TUINCENTRUM EN KRINGLOOP NOCHRIS
BURGUM: PLUS MARKT, POIESZ, JUMBO EN BOEKHANDEL
VEENWOUDEN: PLUSMARKT
DE WESTEREEN: POIESZ

Se make mij de pis niet lauw

Door Andries Veldman

Zoals je een tandarts of gynaecoloog nooit vraagt naar zijn diploma's, vraag je een taxichauffeur nooit naar zijn rijbewijs. Op goed vertrouwen, of op goed geluk, stap je in. Op een warme woensdagmiddag werd ik door een soort NIKI LAUDA in een taxibusje van Leeuwarden via Grou naar Poppingawier vervoerd. Toen ik instapte op de Eewal, met bloemenman WILLEM DE GRAAF (De Graaf en dochters), wist ik niet wat de verjaardag van levensgenieter, boottransporteur en fietsenman JAAP DE VRIES voor mij in petto zou hebben.

In veel gevallen is de reis ernaartoe het hoogtepunt dat de bestemming doet verbleken. Hier waren de reis naar Poppingawier én de verjaardag beide hoogtepunten. Van COR BIL van Taxi Company Leeuwarden, getooid met cowboyhoed, die het gezelschap reed, had ik nog nooit gehoord maar vergeten doe ik hem niet meer. Met de bloemenman van Bilgaard pikten we in de meest uiteenlopende wijken passagiers op. Alle verkeersremmende maatregelen die cowboy Bil op zijn pad tegenkwam beschouwde hij als een uitdaging. De vierentwintig obstakels werden als een skischans besprongen. Ik klampte me vast aan de vrolijke blik van Willem, die eerder zo'n tocht had overleefd. Dronken van geluk arriveerden we heelhuids bij Eetcafé De Trilker van TEAKE – midden in de Friese weilanden met strijdkreet: doch mar gek, da's gewoan genôch.

Op het terras van De Trilker zat al een grote delegatie van vrienden van Jaap te wachten op wat er komen ging. Om een beeld van de vriendenclub te schetsen zou je ze qua leeftijd zonder enige reserve kunnen indelen bij de luisteraars van Omrop Fryslân. Het Leeuwarder partyduo Très Chique, met ARJEN DE JONG (zang) en FRANS VAN DEN BORG (keyboards) sloot hier met hun gevaarlose songs met een hoog evergreengehalte naadloos bij aan. Ik had nog maar net het tweede biertje achter de knopen of het levenslied Geef mij maar Amsterdam werd ingezet. Nog een geluk dat Van den Borg en De Jong binnen zaten en wij buiten. Het was wachten op de Dievenwagen met Lach nooit als je die wagen

ziet staan. Onwillekeurig gaat je blik dan toch even over het terras dat inmiddels vrij vol was geraakt. Tip voor de Omrop: meer Très Chique, want we worden moe van de ellenlange reclamespots voor de Tall Ships Races. En de bekende anekdotes van de ANKERS kunnen wel op een cd.

Met notaris ALLART SLAGMAN en taxateur HERRE DIJKSTRA besprak ik de toestand in de wereld. Slagman zag het allemaal niet zo somber in. Als man van het veld jaagt hij er nog lustig op los. Dijkstra zag met rasse schreden een nieuwe crisis naderen. Hij had al politie aan de deur gehad, dat kwam door buurvrouw burgemeester JANNEWIETSKES. Gelukkig beschikken de twee mannen over sterke vrouwen. De vrouw van Slagman troonde hem mee naar binnen toen de zon zakte en de wind weigerde te gaan liggen. Dijkstra gaf enkele ontboezemingen over zijn Thaise schone prijs, die hem tijdens het ontwaken zachtjes maar beslist uit de schemerstand helpt. Omdat we na zoveel informatie wat roppich werden, informeerde advocaat PIETER TUINMAN, die erbij was komen

staan, hoe het ervoor stond met de activiteiten van de kok.

Binnen bleek HENK KRIKKE in de achterzaal alle registers te hebben opengetrokken. De dampende schalen met Indonesische gerechten lachten ons toe. Ik schrok even toen aan bij de bar het partyduo On the road again inzette. Om al voor de saté babi weer met Bil van de Taxi Company op pad te moeten was me net iets te vroeg. Na de rendang, babi ketjap, de Indische balletjes en Indische eieren gingen de voetjes van de vloer onder aanvoering van Pieter Tuinman en steenhouwer HARRY HUTTING. Ontsnappen aan de tijdloze feelgood muziek was niet mogelijk.

Bij de bar liet BERT VAN DIJK zich de feestelijke dis goed smaken. De aanwezige lekkerbekken constateerden dat er ruim voldoende gebunkerd kon worden, en brachten een onlangs gehouden haringparty van een bekend hoofdstedelijk makelaarskantoor in herinnering waar de bekende maatjes te zuinig waren ingeslagen. Je mutte rekene op drie haringen de man, en niet anderhalf, aldus Van Dijk. En wie kan het beter weten dan deze connaisseur die ooit op Lauwersoog vis kocht voor de hallen van Parijs?

Het partyduo speelde alsof hun leven er van afhing. De stemming zat erin. Het was alsof de Omrop met al hun luisteraars op locatie was. Jaap zag het feestgedruis vergenoegd aan. Hij had zijn allerleukste buurvrouw uit Grou meegenomen en zag een mooi gemêleerd gezelschap met BERND WELLING, PIET HILARIUS en GRÉ-TJE SINNEMA aan zich voorbijtrekken.

Terwijl de fine fleur in hun opgepimpte Fiat 500 en antieke snoekebek stapten, zag ik uit de verte in een stofwolk het crèmekleurige vehikel van Bil aan komen rijden. We hadden nog een toetje tegoed. Ik zat nu naast de onverschrokken marktkoopvrouw SJOERDSJE, die zonder kleerscheuren bij het Europaplein werd afgezet. Nog maar even een biertje in de TOETER, stelden Willem en zus MARIAN (wier bavin in het Oranje Bierhuis het vertikt om oude klare voor Jaap in te slaan) voor. Eentje op de goede afloop.

MONUMENTALE GLAS-IN- LOODRAMEN KOEPELTHEATER GERESTAUREERD

Het Koepeltheater in Leeuwarden wordt na een periode van stilstand, mede veroorzaakt door corona, weer tot leven gebracht. Ondernemer Tjalling Rollema is bezig met de tweede fase van de groot-scheepse restauratie van het monumentale gebouw aan de Vredeman de Vriesstraat. In het voorjaar 2023 hoopt hij het Koepeltheater weer bij de tijd te hebben. Precies op tijd om het jubileumjaar te vieren.

'Er komt een compleet nieuw verwarmings-systeem in het Koepeltheater, de bar en foyer worden verplaatst en aangepast. Ik verwacht dat het verwarmingssysteem in september kan worden geïnstalleerd. De monumentale glas-in-loodramen in de westgevel zijn naar de restaurateur. Tegen het einde van het jaar verwacht ik dat die herplaatst kunnen worden. We bereiden ons theater voor op de viering van het honderdjarig bestaan van het gebouw. We zijn in gesprek met Hoite Pruiksmas om in samenwerking met hem een groots concert te organiseren.

We zitten wat betreft het 100-jarig bestaan nog in een brainstormfase en het is nog te vroeg om gedetailleerde informatie te geven. Het jubileumconcert is de eerste activiteit in 2023.

Rollema verwacht na dit jubileumconcert weer een reeks concerten te kunnen programmeren en de zaal gereed te hebben voor verhuur. 'Deze zaal leent zich perfect voor middelgrote gezelschappen. We hadden hier onder meer de jubileumbijeenkomst van het Fûns Skjinne Fryske Energzy (het Friese fonds voor verduurzaming FSFE) en dan zie je hoe zo'n kerkzaal zo'n bijeenkomst cachet geeft. Ook op de theatervoorstellingen van De Kast en van pianist Wibi Soerjadi kijk ik met genoegen terug. En wat te denken van het concert dat door Rob de Nijs werd gegeven? Het derde weekend van april is gereserveerd voor het jubileumconcert van Hoite Pruiksmas waar het geweldige orgel zeker een rol in gaat spelen. Over de verkoop van kaarten komen nog nadere mededelingen.

Rollema, eigenaar van bedrijevencentrum Crystallic, ziet met genoegen dat het gebouw nog nooit zo vol huurders heeft gezeten. 'We sleutelen regelmatig aan het gebouw om het voor onze huurders zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Ik zie een ook een verandering in verhuur. Grote ondernemingen zoals een telecommatenschappij zien hun personeel wegens gebrek aan betaalbare woonruimte in de Randstad verhuizen naar de provincie waar ze kleine kantoren in bedrijfsverzamelgebouwen openen om het fysieke contact met hun werknemers te houden. Wij zijn blij dat we hen hierin kunnen faciliteren.'

SPONSOR: ROLLEMA VASTGOED

DE GEZONDE APOTHEEK

**OOK OP
ZONDAG GEOPEND
VANAF 12.00 TOT 19.00 UUR
VALERIUSSTRAAT 63,
8916 EA LEEUWARDEN
058-2153399**

Advertorial

‘Dit is barbecueweer, of niet dan? En voor barbecuevlees ga je naar de slager. Die kan advies geven over hoe je je vlees moet bereiden.’ Dat dit advies nodig is, lijkt geen twijfel, want bij het goed bereiden van kwaliteitsvlees gaat nog wel eens iets mis, aldus Jack Melein van slagerij Velstra in de Nieuwe Oosterstraat.

Kijk nou eens naar die mooie stukken bavette of picanha, een Zuid-Amerikaans staartstuk. Of de côte de boeuf, het zijn stuk voor stuk prachtige stukken vlees. En die moet je op de juiste wijze bereiden: langzaam garen tot 45 graden in de kern, twintig minuten laten bekoelen en dan het vuur van de barbecue opstoken voor het krokante laagje. Ja, dat vertellen ze je niet in de supermarkt.'

De mobiele barbecues staan weer opgesteld in de klaszaak van Melein, klaar voor gebruik. 'Als slager geef je hierbij advies om tot het juiste resultaat te komen en om een fijne barbecue te organiseren. Ook hierbij geldt: kennis is macht. Je moet gewoon wat weten over lekker eten. Daar is de slager de vakman voor.'

Biefsaté, kippendijsaté en ribeye, dat zijn de hardlopers in de slagerij van Velstra. Dat was altijd al zo, maar de vraag naar meer exclusief vlees is toegenomen. 'De klant kiest vaker voor een mooi stukje vlees dat wel wat mag kosten, zo vaak zit je niet rond de barbecue. Maar let

wel op het advies dat ik geef. Zo is een barbecue met een deksel ideaal voor het roosteren van een mooi stuk groot vlees. Daarmee krijg je het meest smakelijke resultaat.'

Velstra is ook het adres voor de groepsbarbecue. 'Wil men een barbecue organiseren met school, bedrijf, familie, buurt- of sportvereniging? Dan kunnen wij de barbecue compleet verzorgen, exact zoals u het wilt hebben. Vraag gerust om de mogelijkheden zodat uw barbecue een feest wordt met de kwaliteit van onze specialiteiten. Een barbecue royaal, compleet verzorgd is er al vanaf 15,50 euro per persoon, vanaf 15 personen.'

Voor vegetariërs heeft Jack Melein ook het nodige te bieden. Buiten eten is een feest, aldus de folder met barbecue-aanbiedingen die naast de Liwwadders in de slagerij ligt. Het feest is eigenlijk niet compleet wanneer de echte slager niet wordt ingeschakeld. 'Je kunt hoog of laag springen maar voor veel zaken geldt: informeer bij de specialist. Die loopt zich de benen uit zijn lijf om het de klant naar de zin te maken. Dat doet hij omdat hij die klant waardevol vindt en hoopt dat hij terugkeert naar zijn winkel. Aan trends en hypes daar doen wij niet aan. Wij bieden kwaliteit en daar zijn we best trots op. Wij zijn geen grijze muizen. Daar heb je er al te veel van.'

‘Ik zeg: skroeie met de handel!’

AkzoNobel

HET IS WEER SCHILDERWEER!!

Bart Vossenbergh
 Wagnerstraat 1-3
 8915 CH Leeuwarden
 058 212 4318
www.bartvossenbergh.nl

Profiteer nu bij:
BART VOSSENBERGH
 Uw Erkend Sikkens Specialist in de regio

BART VOSSENBERGH
 MAAKT VAN JE HUIS JE THUIS

Vertrouwen in overheid op dieptepunt na curieuze bijeenkomst opvang Troelstraweg

Burgemeester Buma ernstig in gebreke

Van een medewerker

PLAATS VAN SAMENKOMST
STADSKERK DE WIJNGAARD,
TROELSTRAWEG 147A

Maandag 4 juli, 17.00 uur, voltrok zich een voor de gemeentelijke gezagsdragers ontluisterende bijeenkomst. Ontluisterend voor het college van B en W en van de optredende burgemeester van de gemeente Leeuwarden, de heer Buma. Met in zijn kielzog de nieuwe wethouder van GroenLinks. Het ging over de totstandkoming van een ROL (Regionale Opvang Locatie) voor asielzoekers. Het ging over gebrek aan informatie. En het ging over minachting van de burger, die graag wil weten hoe het gegaan is en waarom. Daar bestaan vragen over, maar de gezagsdragers weten het antwoord niet, of doen alsof.

AANVULLING
EEN MEERDERHEID VAN DE RAAD
HEEFT BESLOTEN HET RAADSSTUK
VOORLOPIG VAN DE AGENDA TE HALEN

Ernstige overlast vliegbasis, maar gezagsdragers weten het niet zo precies

In een laat stadium werden de omwonenden geïnformeerd over het gezamenlijk idee van COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) en gemeente om hier een ROL te vestigen. Het is een gebied waar sprake is van ernstige geluidsoverlast vanwege de vliegbasis. Daarom de vraag hoe geschikt dit is voor asielzoekers met hun verleden. Inclusief kinderen. De vraag stellen is hem – volgens vele aanwezigen op de bijeenkomst – ook beantwoorden. Zo niet burgemeester Buma, die een inleidend praatje wilde houden, samen met mevrouw Boven van het COA. Daarna – aldus de ingehuurd gespreksleider – zou de vergadering zich opsplitsen in een tiental gespreksgroepjes waarin medewerkers van de projectontwikkelaar vragen graag wilden beantwoorden.

Andere locaties moeten geheim blijven vanwege financiële belangen

Maar zover kwam het niet. Vanuit de zaal kwamen direct vragen aan met name de burgemeester. Over aantallen, over de geluidsnormen rond de vliegbasis, over het vorige asielzoekerscentrum in het Burmaniakamp, over de afwijzing van andere bouwvoorstellen en noem maar op.

Heel saillant in deze happening: burgemeester Buma vond het allemaal heel goede vragen, begrijpelijk ook, en het zou allemaal later nog wel eens terug komen, maar op de meeste vragen wilde of kon hij geen antwoord geven. Zoals de diverse alternatieven, die het COA in ogenschouw had genomen in de afgelopen jaren. Want dan zouden financiële belangen van marktpartijen in het geding kunnen komen. En die belangen zijn natuurlijk van een hogere orde. De burgemeester en de gemeente stellen die belangen voorop. De belangen en inzichten van bewoners rond de Troelstraweg en betrokken wijk zijn daaraan daaraan ondergeschikt. Dat vindt de burgemeester. En de raadsleden zitten er als lamme vogeltjes bij als de burgemeester dit debiteert.

Op een bepaald moment – in een inderdaad nogal tumultueus, maar verbaal heel netjes verloop van de discussie – vond raadslid Bruijninx – van de uit het college gegooide partij D66 – het gewenst om het publiek er attent op te maken dat diverse raadsleden klaar stonden voor een gesprek met bewoners. Mooi, maar waarom deze

interventie in het voordeel van de burgemeester en college? Met als nieuwkomer de GroenLinkse wethouder Nathalie Kramers, die zei nog niet veel te weten want nog maar kort in dienst. Begrijpelijk, maar des te meer reden om zich intensief voor te bereiden op de diverse vragen die toch helemaal niet uit de lucht kwamen vallen. In haar antwoorden was van een gedegen voorbereiding niet veel te merken. Toch wel een gemiste kans als startende wethouder. Zoals gezegd, bevond zij zich op dit punt in goed (of kwaad) gezelschap van de burgemeester.

Afgezien van Bruijninx van D66 – met een soort van afleidingsbeweging waar niemand om vroeg – deden de andere aanwezige raadsleden er het zwijgen toe. Je kon er alleen na afloop even mee babbelen. Hadden deze mensen nog geen eigen opvattingen? Terwijl ze toch op dezelfde datum als de omwonenden een brief hadden gekregen, met nota bene uitgebreidere informatie dan voor de bewoners geschikt was bevonden? Waarom zei geen enkel raadslid dat zij meer wisten? Waarom nemen raadsleden tijdens deze vreemde bijeenkomsten niet deel aan de discussie? Waarom niet van alle partijen maximale openheid over noodzakelijke informatie? Waarom intervenieerde Bruijninx niet op dit punt? Of raadslid Astro van de volgens eigen zeggen transparante partij bij uitstek GroenLinks.

Buurtbewoners trappen er niet meer in

De in grote getale opgekomen buurtbewoners trapt er niet in. Zij hadden geen behoefte aan een verdeel-en-heers-methode via groepjes die los van elkaar moesten praten. Een gemeenschappelijke terugkoppeling vanuit de groepen was volgens de discussieleider niet gewenst. Waarom niet? Geen antwoord. De opzet van de gemeente was duidelijk: twee vlotte inleidinkjes van de burgemeester en de mevrouw van het COA en dan in groepjes nog wat verder doorjeuzelen. Geen enkele afspraak over terugkoppeling. Geen gezamenlijke bijeenkomst om eventueel conclusies te trekken. Geef zo weinig mogelijk antwoorden. Schuif informatie door naar de toekomst. Na ons de zondvloed.

Opmerkelijk: we hoorden geen enkele opmerking van de burgemeester, van de wethouder of van raadsleden over de gang van zaken rond de noodopvang WTC. Over de misstanden daar rapporteerde de Leeuwarder Courant - Patrick van 't Haar – het nodige.

Het gekke is, er ging daar veel mis, dat reflectie of er in het geval van een ROL ook niet het nodige fout kan gaan, in de presentaties van gemeente en COA niets wordt gemeld. Men doet of alles bij voorbaat onder controle is. Als COA moet je maar durven na alles wat er bijvoorbeeld in Ter Apel fout ging.

Broodje Casus Molenaar en De Koning

Nog niet zo heel lang geleden vond er in dezelfde kerk aan de Troelstraweg een

symposium plaats over de Andere Overheid. Een 'broodje casus', was de speelse betiteling. De dames Molenaar (GroenLinks) en De Koning (PvdA) waren in de picture.

Het zou de beide dames sieren als ze deze 'casus ROL' eens zouden onderwerpen aan de toen gehanteerde principes. Graag in de aanstaande vergaderingen van de raad. Liwwadders is in afwachting. Want keer op keer wordt het weer beloofd door partijen, maar het valt keer op keer ook weer tegen. En steeds meer burgers haken af.

Steeds meer burgers haken af

BURRITO & QUESADILLA 17,- 12.95 Burrito + Quesadilla + Friesland van €2,25	CHURROS & FRIES A LA MEXICANA 15,- 11.95 Churros + Fries a la Mexicana + Friesland van €2,25
STREET TACOS & NACHOS 17,- 12.95 Street Tacos + Nachos with Salsas + Friesland van €2,25	QUESADILLA & NACHOS 14,- 10.95 Quesadilla + Nachos with Salsas + Friesland van €2,25

MUNDO MENUS
 EXTRA VOORDEEL? BESTEL ÉÉN VAN ONZE MUNDO MENUS!

Follow us

 @TacoMundoNL

Alleen via **TacoMundo.com**
 of onze **App**

Door André Keikes • Foto's André Keikes

Tjiep, zegt het niet- bestaande vogeltje

Je hebt levende en je hebt namaakbloemen. Echte jaren dertig-huizen en nepperds. Alles wat mensen mooi vinden, maken we na. Maar soms zijn die alternatieven het gevolg van nare ontwikkelingen. Het gaat niet goed met de vogelstand in Nederland. Zie je daarom ook in Leeuwarden zo veel namaakvogels? Als eerbetoon aan de levende gevederde vrienden, die steeds minder voorkomen?

Leeuwarden en dode vogels. Het eerste wat je daarbij in gedachten springt is natuurlijk de vliegbasis. Alle dieren zijn gelijk, maar sommige meer dan andere, leerden we al uit Animal Farm van George Orwell. De gemotoriseerde vogels eisen ten noordwesten van de stad het hele luchtruim op, zwakkere exemplaren hebben daar niets te zoeken.

Natuurlijk doet de luchtmacht er wel van alles aan om botsingen tussen deze soortgenoten te voorkomen, al was het maar omdat inwoners van Stiens en Marssum liever niet een heel pak veertjes in hun moestuin zien neerduwelen, maar dan nog. Er is een state-of-the-art radarsysteem dat gevederde vliegers op en rond het militaire gebied opmerkt, zodat de straaljagers er niet al te veel last van hoeven te ondervinden. Schade aan dure vliegtuigen, dat moeten we niet hebben natuur-

lijk. En er zijn daar ook nog biologen en vogelwachters actief, die de laatste dode hoeken van de radar moeten compenseren.

Een door een vliegtuig geraakte vogel roept niet au, maar stort meteen ter aarde. Einde verhaal voor het vogelleven. En dat terwijl er ook al zoveel andere, niet typisch-Leeuwarder, oorzaken van vogelsterfte zijn. Wat moet je dan als liefhebber? Je stelt je tevreden met een mooie replica. En die zie je dan ook steeds vaker. Bijvoorbeeld de design-prachtduif die ontwerpster Christien Meindertsma ooit maakte voor het Vlasmuseum in Kortrijk. Hij wordt verkocht via het internationale designlabel Thomas Eyck in Oosternijkerk.

Niet alleen JSF-straaljagers, maar ook sommige kleine namaakvogels hebben een wat onverdraagzaam karakter. De zwarte kunststof kraai-achtigen, die je steeds vaker ziet, hebben tot doel stadskuiven te verjagen. Ze zitten onder meer in de ramen van het Prinsessehof, maar ook in de goot van een appartement aan de Groentemarkt, hoog boven de ANWB-winkel aan het Ruiterskwartier en boven garageboxen aan het Molenpad. Theater en evenementenbureau Van Ravesteijn aan de Oosterkade, dat er duidelijk raven in ziet, heeft aan de buitenkant zelfs het hele pand vol zitten. Maar die zijn duidelijk niet agressief bedoeld jegens

En in het Bosk van kunstmanifestatie Arcadia is het ook niet stil

duiven. De beestjes hebben het maar getroffen om als logo door het leven te mogen gaan.

Vogels herken je trouwens niet alleen aan hun veren en snavel, ze maken doorgaans ook olijke geluidjes. Dat is geen vogelconversatie, echt niet, gewoon pure geilheid, dat durven we vandaag de dag best uit te spreken, al werd ons vroeger geleerd dat we te maken hadden met een 'beloeftevolle lentedode'. Dat is die hitsigheid natuurlijk ook, maar wisten wij veel. Wie deze geile tjiepgeluidjes ook thuis wil genieten, spoedt zich naar designwinkel Eric Steenberg in de Kleine Kerkstraat, waar je voor een handvol tientjes een Birdy

Box kunt aanschaffen. Die ziet er uit als een vogelhuisje, maar heeft een geluidsbox onder het dak. Dit hippe geluidsfenomeen kwinkelt naar keuze.

Ondertussen vallen je overal in de stad de dode vogels op. Zijn het niet de statige geelkoperen zwaan op het dak van de Lutherse kerk in de Oosterstraat, de opgezette pauw in de etalage van Emmakade Antiek of de reeds geplukte en gebraden kippen die bij slagers rondjes draaien, dan is het wel de uil van Salon de Uil in de Kleine Hoogstraat. Deze vergaderlocatie annex workshop- en expositieruimte heeft een houten oehoe in de etalage die een wat verbaasde uitdrukking

op zijn gezicht heeft. Ja, Leeuwarden blijft verrassen.

Natuurlijk herinnert de grote muurschildering op de hoek van die straat met de Eewal aan de legendarische dierenwinkel van mevrouw Jasper. Ooit zaten daar parkietjes, vinkjes, zilverbekjes, gouldamadientjes en puttertjes in de etalagevolière, nu valt er alleen nog te lezen dat Jasper's ochtendvoer het beste is voor uw kip. Beneden wordt inmiddels al vele jaren bier getapt, weer een heel andere tak van sport.

Uitgesproken vrolijk zijn de drie pluchen kippen bij speelgoed- en kinderklledingwinkel Vier Seizoenen op de Nieuwestad. Maar ze zijn waarschijnlijk net zo verwonderd over de voorbijgangers als de uil uit de Kleine Hoogstraat, alleen laten ze het niet zo merken. De drie leven dan wel niet, zoals de duiven op en rond de Waag er recht tegenover, levendig zijn ze wel. Die uitwerking hebben ze ook op wie ze aankijkt.

En in het Bosk van kunstmanifestatie Arcadia is het ook niet stil. Daar piepen en fluiten de kunstmatige stemmetjes van de niet-aanwezige vogeltjes. De hele zomer lang, zelfs als de echte exemplaren elders weer hun snavel houden omdat ze allang voor nageslacht gezorgd hebben.

Hotel-Eetcafé
Duhoux *sinds 1916*

• ETEN • DRINKEN •
• SLAPEN • GENIETEN •

GREATE BUORREN 4-8 • 9088 AE WIRDUM (FRIESLAND)
TEL: +31 (0) 58 255 15 13 • EMAIL: INFO@HOTEL-DUHOUX.NL

Eens een Leeuwarder...

Tekst en tekening: André Keikes

Wat is nou precies een bekende Leeuwarder? Sterker: wat is een Leeuwarder? Er zijn zo veel varianten. Je hebt fulltime-Leeuwarders, deeltijders, freelancers, neo-Leeuwarders, post-Leeuwarders, interim-Leeuwarders en ook would-be-Leeuwarders. Ik ken zelfs een Leeuwarder te Lelystad, die consequent Liwwadders praat met zijn (niet in Leeuwarden geboren) papegaai.

Ik teken ze in ons aller biotoop: de straten en stegen, kades, pleinen, huizen en gebouwen van deze stad. Ook stadgenoten die ons ontvallen zijn, maar door gerichte gebruikmaking van ons geestesoog blijven voortleven in de wereld van nu. Een Leeuwarder is, laten we het daar op houden, iedereen die 'wat heeft' met Leeuwarden. En verder geen gemopper, geklaag of kritiek op mijn keuze, die is wat-ie is, al had het natuurlijk ook een totaal andere selectie kunnen zijn.

DEEL 8 Gerard en Marcel Postma

Gerard Postma en zijn neef Marcel weten vermoedelijk meer van gereedschap en het gebruik hiervan dan honderden doorsnee bouwmarktmedewerkers bij elkaar. Niet alleen van de nieuwste generaties boren en zagen, maar ook van zulke producten uit vervlogen jaren. Trouwens niet minder van schaatsen en grasmaaiers, tangen en knippers. Heel handig, en dat weten de Leeuwarders. Ze komen graag in deze tijdloze zaak aan de Voorstreek, waar uiteenlopende nippeltjes en blokjes, knoppen en moeren, ringen en staafjes altijd in voorraad zijn. Ze liggen opgeslagen in de honderden houten laden in de achterwand, waarin de neven als geen ander de weg weten. Nu Auke Rauwerda naar een bedrijventerrein is verhuisd, kun je in het centrum niet meer om Postma heen. Alsof een verstandig mens dat ook maar zou willen.

Voorstreek

**DONATEURS ZIJN BROODNODIG
VOOR GOEDE JOURNALISTIEK**

DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

BIJZONDERE

UIT HET ARCHIEF VAN
HET STADSBLAD LIWWADDERS
VINDT U OP DOSSIER LIWWADDERS
[HTTPS://DOSSIER.LIWWADDERS.NL](https://dossier.liwwadders.nl)

- HEEL VEEL GING MIS BIJ MILJOENENPLAN FRIJ STIPER
- HOE BETROKKEN BURGERS BIJ HET EUROPAPLEIN WERDEN GEMANIPULEERD EN GEÏNTIMIDEERD
- INVESTERINGSDRIFT LEEUWARDEN LEIDT TOT ONVERANTWOORDE SCHULDENBERG
- WIM PIJBES: JOURNALISTEN, DAAR SOL IK EEN BEETJE MEE
- JA, DAT DELTAPLAN VOOR HET NOORDEN HEEFT HEEL WAT TEWEEGGEBRACHT

VERHALEN

Het ultieme beerenburgboek!

Over de ziel en cultuur van beerenburg, over fameuze distilleerderijen als Boomsma en Weduwe Joustra, de kruiden en met een opzienbarende epiloog van de gebroeders Anker.

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijlouis.nl

Heeft u nog oude (kapotte) gouden of zilveren sieraden?
Ze zijn veel geld waard!!

Kapot, versleten, onbruikbaar, wij bieden u een eerlijke sloopprijs.

Gouden en zilveren sieraden en munten kopen wij in voor een samen met u te bepalen prijs.

Kom vrijblijvend langs.

**GJ VAN ARK
JUWELIER**

Nieuwestad 18-20 Leeuwarden 058 212 92 91
www.gjvanarkjuwelier.nl

DONDERDAGAVOND KOOPAVOND GEOPEND

Gemeentebelangen had de rug recht moeten houden

‘Staat er iets in het collegeprogramma dat Gemeentebelangen heeft binnengehaald? Weet jij het? Ik zie het niet.’ De Britsumer Wiebe Ekas heeft zijn lidmaatschap van Gemeentebelangen Leeuwarden opgezegd. Vanaf de oprichting was hij bij Gemeentebelangen Leeuwarderadeel betrokken, de partij van Reitze Ketellapper. Vierentwintig jaar zat hij in de raad in het gemeentehuis in Stiens. Na de fusie tussen Gemeentebelangen Leeuwarderadeel met De Nieuwe Leeuwarder Partij, waaruit Gemeentebelangen Leeuwarden ontstond, werd hij bestuurslid. Dit voorjaar gaf hij zijn functie op nadat de partij in zijn ogen de twee belangrijkste speerpunten ‘blijf van de Hounspolder af’ en ‘betalen voor afval ophalen’ verkwanselde.

‘Op basis van fair play en zelfrespect hadden ze dit nooit moeten doen. De route die gekozen is, is niet de mijne. Je bent als partij in deze coalitie gedegradeerd tot vierde wiel aan de wielen van PvdA, GroenLinks en CDA. Ik neem tegen mijn zin afscheid van Gemeentebelangen.’ De brief gaat binnenkort op de post, vertelt Ekas op het terras van zijn vrijstaande woning aan de rand van Britsum.

Op een ledenraadsvergadering tijdens de coalitieonderhandelingen zag Ekas de bui al hangen. Een groot deel van de vijftientig aanwezigen (de partij heeft ongeveer 35 leden) in wijkgebouw Schieringen slikte het verhaal van de onderhandelaars. Het kwam er in het kort op neer dat Gemeentebelangen ondanks het inleveren van de belangrijke speerpunten invloed zou kunnen blijven uitoefenen op het totale beleid. Ekas ziet dat anders. ‘Uit die onderhandelingen moet je harde punten scoren, anders ben je later nergens. Tijdens die vergadering in het wijkgebouw werden de geesten rijp gemaakt om deel te nemen aan de coalitie. Ik snap wel dat dat spannend is, omdat dit voor de eerste keer is dat Gemeentebelangen Leeuwarden de kans had om in een coalitie te stappen. Maar dat brengt tegelijkertijd verantwoordelijkheid mee richting de kiezers. We zouden het nu juist anders doen dan de andere partijen, die met hun machtspositie voor ogen hun kiezers alweer zijn vergeten.’

‘We zijn altijd kritisch geweest op de huizenbouw in Leeuwarden. Waarom bouwen we er zoveel huizen bij? Gijs Jacobse, nu wethouder, heeft daar vaak genoeg aandacht voor gevraagd. Hij is hierin altijd constructief geweest. We bouwen voor Jan en alleman behalve voor de mensen waar het om gaat: jongeren. Er wordt nauwelijks gereageerd op gezinsverdunning. Niemand zit te wachten op een Lelylijn waarbij er volop gebouwd mag worden. Waar zijn wij goed in? Dat is rust, ruimte, water en mooie dingen. Groter en meer is niet altijd beter.’

‘Wat hebben we nou binnengehaald? Heeft Gijs Jacobse nu bestuurscultuur in zijn portefeuille? Dat zijn in coalitieverband alleen maar mooie woorden. Ik hoor mevrouw Kaag nog zeggen dat die dat zou aanpakken. Ook daar lukt het niet. Het enige waar je nu op kunt scoren is de inrichting van de openbare ruimte. Dat is zichtbaar. Dat is de laatste jaren beter geworden. We krijgen hier op de rotonde rozen en nieuwe hagen. De entree van ons dorp wordt wat vriendelijker.’

We bouwen voor Jan en alleman behalve voor de mensen waar het om gaat: jongeren

‘Nee, Gijs heb ik niet meer gesproken. Germ (afgetreden voorzitter) zei nog of het mij was opgevallen dat Gijs ons tijdens de ledenvergadering geen hand gaf. Ach, misschien had het niks te betekenen. Gemeentebelangen hobbelt nu mee in het koor dat zingt: groter en meer is schijnbaar beter. Terwijl dat niet zo is, althans in mijn beleving.’

‘Ik vind dat je je rug recht moet houden. Je kunt meedoen aan een coalitie als je er iets tegenover kunt stellen. Als je harde afspraken kunt maken rond Diftar (het betalen voor afvalinzameling naar gebruik) of de Hounspolder (niet op korte afstand van deze vogelpolder bouwen), dan kun je het nog verdedigen dat je in de coalitie stapt. Nu zie ik geen enkel hard punt dat op deze belangrijke beleidsterreinen is binnengehaald. Zeven meter haal je binnen. Als het honderd was, dan zeg je oké, daar kun je met een beetje fatsoen nog mee thuis komen. Maar zeven meter? Het is een beschamende vertoning. We hadden als partij eerder contact moeten zoeken met LIJST058 en de FNP, dan hadden we een krachtige oppositie kunnen vormen. Dat D66 er in dat geval weer vrolijk zou zijn ingestapt, dat is dan maar zo.’

Advertorial

‘Hoe gaan we met elkaar om?’ Dat is de kernvraag waar het bij Buro Weerbaarheid van Menno Tuik om draait. ‘Ik maak me zorgen om de verharding in de maatschappij. Protesteren prima, maar moet je elkaar nu voor rotte vis gaan uitmaken? En dat mensen bestuurders thuis opzoeken, dan zeg ik: ja, hallo. Die grens moet je niet overtreden.’

In zijn goed verkochte boek Ut Mut Er Ut staat de werkwijze van Buro Weerbaarheid beschreven. Door het inleiden van de praatje van trainer Foppe de Haan is de werkwijze van Tuik tot in de hoogste sportregio's doorgedrongen. ‘Bekende sporters als Edson Braafheid en Gianni Zuiverloon hebben interesse getoond. Mogelijk dat er een samenwerkingsverband ontstaat met hun Play Mental Foundation, dat zou mooi zijn.’

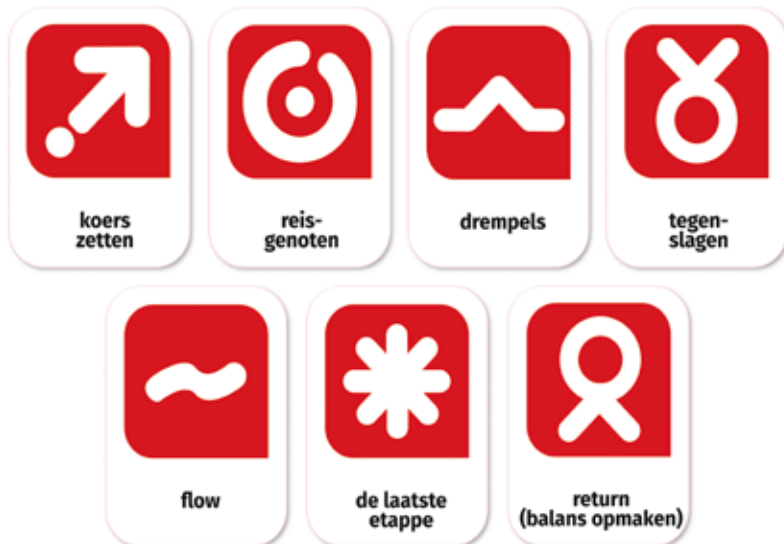
‘Ik maak me zorgen over de verharding’

Menno Tuik constateert een voortdurende spanning in de maatschappij. Hij leidt trainers op, geeft zogenaamde LEF-dagen op scholen en begeleidt jongeren die een korte tijd hulp nodig hebben om op het juiste spoor terug te keren. ‘De trainingen zijn bedoeld voor mensen in het onderwijs, buurtwerkers, (kinder)coaches, (sport)trainers, en mensen die werkzaam zijn in de jeugdhulpverlening en in de jeugdzorg. Op zes en zeven oktober organiseren we een tweedaagse training Ut Mut Er Ut in het dorps huis in Ried, daar kan men zich voor inschrijven. De trainers Veronique Akkermans en Jorrit Leemans assisteren mij bij die bijeenkomst. Het gaat erom om de basisbeginselen bij te brengen die nodig zijn om jongeren te stimuleren om verder te komen in de maatschappij.’

Dat dit niet altijd gemakkelijk is, leert het voorbeeld dat Tuik geeft van een voorval op een school voor voortgezet onderwijs in Zaandam. ‘Daar stond ik voor een groep van

zestig man, veel te groot, waarvan de informele leider direct als een Bokito op mij afstormde en in dreigende taal tegen mij zei: wat kom jij hier doen, gvd? Ik sprak hem op kalme toon aan in het Italiaans, in de taal van zijn land van herkomst. Gelukkig kende ik een paar woorden. Ik denk dat docenten deze voorvallen wel zullen herkennen. Ik dacht wel even: ik mut nog siën of die oans later gaan verzorgen.’ Tuik wil met dit voorbeeld aangeven dat er vaardigheden nodig zijn die het zelfvertrouwen van de docent of de hulpverlener versterken.

‘Het is ook voor ons een beetje happen naar Peijnenburg koek. Wat willen ze echt? We bieden op scholen trainingsprogramma's aan waar goed op wordt gereageerd.

geerd. De meiden gaan direct op hun doel af en de jongens volgen een kronkelweg. Mijn rol is die van verbinder en ik probeer dat zo goed mogelijk over te dra-

gen aan trainers die hetzelfde willen doen. De training werkt op bijvoorbeeld basisscholen als aanvulling op hun huidige pedagogisch klimaat. Leerkracht en

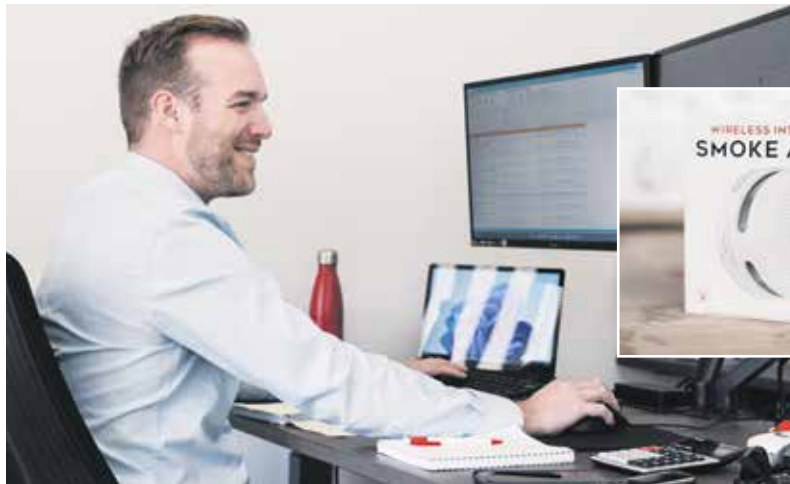
Mijn rol is die van verbinder

leerling worden er sterker door.’ Ook individueel neemt Menno Tuik jongeren onder zijn hoede. ‘Ouders vragen zich wanhopig af hoe het verder moet met zoon of dochter. Dan draven we even een rondje door het Leeuwarder Bos en trainen we in onze praktijkruimte. Studenten, verslaafden, sporters en ook criminelen kloppen bij mij aan. Ze willen allemaal vooruit en dus kappen met het leventje dat ze op dat moment leiden. Buro Weerbaarheid geeft ze een steun in de rug. Het handelt hier om beweging, vertrouwen en doorzetten. Zo moeilijk is het allemaal niet.’

'Schaf niet meteen zonder kennis de goedkoopste rookmelder aan'

Advertorial

'Bij de aanschaf van een brandmelder zou ik altijd letten op het EN-kwaliteitskeurmerk en de accuduur.' Meint van der Naald beleeft met zijn onderneming Brandveilig Nederland na het verplicht stellen van rookmelders in woningen hoogtijdagen. 'Wij leveren alles op het gebied van brandveiligheid en dat gaat verder dan alleen een brandblusser of rookmelder. We leveren brandwerende deuren op maat, (materialen voor brandwerende) afdichtingen en nog veel meer. Via onze website zijn (200 à 300) producten leverbaar.'

Zijn onderneming is inmiddels uitgegroeid tot een belangrijke Europese speler in de brandveiligheidsbranche. De Leeuwarder onderneming, met zeven werknemers gevestigd aan de Icarusweg, heeft het exclusieve importeursrecht voor Europa van een aantal belangrijke merken. 'Dat betekent dat we oplossingen zoeken voor vragen waar klanten mee zitten. Dat kan gaan om klanten in Duitsland, Denemarken, Oostenrijk, Polen, België en Frankrijk. Verkopen is mooi werk, maar klanten echt helpen bij hun vraag is misschien nog wel mooier. Soms bel ik de halve wereld af om een bouwondernemer of projectontwikkelaar te helpen zodat die weer verder kan.'

Nog lang niet iedereen heeft zich ervan vergewist dat rookmelders verplicht zijn in woningen. 'Dat niet alleen', zegt Van der Naald, 'het is ook van belang dat die rookmelders op de juiste manier worden gemonteerd. Bovendien zijn de plaats waar de melder wordt geplaatst en de hoeveelheid melders van belang.'

Van der Naald's onderneming Brandveilig Nederland heeft de keuze laten vallen op de Fire Angel en de X-sense melders. Engels fabricaat van hoge kwaliteit met een batterijlevensduur van tien jaar. 'De melders kunnen niet zomaar lukraak worden geplaatst. Je moet uitgaan van één melder per verdieping en melders in de vluchtroutes.' Dit luistert nauw voor

'Soms bel ik de halve wereld af'

de veiligheid en is van belang omdat de brandverzekeraars niet zullen schromen om eventuele claims bij onoordeelkundige plaatsing niet te honoreren. 'Ze zullen in het begin soepel zijn, maar hoe lang die houding blijft voortduren?'

Volgens Van der Naald is het plaatsen van beveiligingsmateriaal een kwestie van investeren in je woning. Zie het als woningverbetering. 'Ook voor het geluid van de melder, zoals onlangs in het nieuws was, heeft Brandveilig Nederland een oplossing. 'Voor mensen die de tonen van de melder niet kunnen horen hebben we een module die aan de melder kan worden gekoppeld zodat dit probleem is opgelost.'

De oorsprong van het brandbeveiligingsbedrijf ligt bij opa Meint van der Naald, die ooit in Leeuwarden (later Ryptsjerk) begon met een handel en uitvoering in isolatiemateriaal. Zoon Anne nam dit bedrijf in 1984 over en in 2007 legde kleinzoon Meint zich volledig toe op de brandwerende materialen en alles wat daarbij komt kijken. (Anne richtte zich op brandveiligheid in 2000 en in 2007 is Meint gestart met dit bedrijf, DFI Brandveilig Nederland).

Die helpende hand is er ook voor de gewone particulier die met een tamelijk overzichtelijk probleem zit over het hoe en wat rond de rookmelder. 'Daarvoor zijn wij zeker niet te groot. We zien het juist als een belangrijk onderdeel van onze werkzaamheden: het goed informeren bij de aanschaf van brandbeveiligingsmateriaal. En ook hier geldt: laat je goed informeren en schaf niet meteen zonder kennis de goedkoopste rookmelder aan.'

'IN LEEUWARDEN WETEN DE EIGENAREN VAN MEERDERE WONINGEN ONS GOED TE VINDEN. IK HEB DE INDRUK DAT OOK ZIJ HUN BEZIT OP ORDE WILLEN HEBBEN EN HUN VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN. WE LEVEREN KWALITATIEF HOOGWAARDIGE PRODUCTEN VOOR EEN SCHERPE PRIJS. EN OF HET NU GAAT OM ROOKMELDERS, BRANDBLUSSERS, BRANDKLEPPEN, BRANDVENTIELEN: WE KENNEN ONS VAK. STEL ONS VRAGEN EN WE LEVEREN DE ANTWOORDEN.'

Vrijdag 12 augustus 2022 | 20.15 uur | Doopsgezinde Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl

Revoluties in de Muziek!

muziek van Beethoven, Schumann en Shostakovich

Van Gogh Trio
Enzo Kok – viool
Charlotte Brussee – cello
Maxim Heijmerink – piano

www.appassionata-leeuwarden.nl

KIES VOOR kleur in je interieur

<https://www.etsy.com/nl/shop/heARTsongpaintings>

heARTsong paintings op bestelling in je eigen kleur

45

TINEKE EN JELLE PIETERSMA
VAN SNACKBAR DE CENTRALE

Door Andries Veldman

Precies 45 jaar en één week waren Tineke en Jelle Pietersma (allebei 73) eigenaar van snackbar De Centrale aan de Franklinstraat in Leeuwarden. Het afscheid van hun zaak op 14 maart werd versneld door de afnemende gezondheid van Jelle. 'Ik kon bijna niet meer op mijn benen staan. Op 1 mei zouden we stoppen. Ut hart is slecht. De heupen begonnen oek. We pakke de dagen die we pakke kenne.'

'We stonden bekend om onze gehaktbal met pindasaus

Je moet gevoel hebben voor dit vak', vertelt Jelle in zijn nieuwe appartement aan het Harinxmaplein. Van een rij klanten voor de toonbank werden ze nimmer zenuwachtig. 'Je weet op welke volgorde je de etenswaren in de bakolie moet laten glijden. Patat duurt langer. Een kroket is eerder klaar dan een loempia.' Van RAS-patat zijn ze nooit een liefhebber geweest. 'Hou op. Die moet je in een aparte bak bakken.'

In 45 jaar tijd zagen ze de luxe broodjes opkomen en de vraag naar salades afnemen. 'Alleen bij kerst speelde die vraag op. Jongeren zie je nooit een slaatje eten.' In al die tijd voerde trouw aan leveranciers de boventoon. 'We hebben bij de inkoop altijd eerst naar de kwaliteit gekeken en daarna na de prijs.' Aanleiding om van leverancier te veranderen

was er eigenlijk nooit. 'We betrokken onze diepvriesproducten van Bidfood, later werd dat Fano. Onze vleeswaren kwamen al die tijd van slager Germ Rypma uit Ryptsjerk en later Hurdegaryp.'

De in Dronrijp geboren Jelle Pietersma begon zijn ambachtelijke carrière bij bakker Van der Mei in Drachten. Daar ontmoette hij ook Tineke, wier ouders vanwege Philips van Hallum naar Drachten waren verhuisd. 'Ja, we ontmoeten elkaar in een patatzaak. Ik nodigde haar uit om mee te gaan naar het zwembad. We waren allebei dertien.' Tineke: 'In 1970 zijn we getrouwd. We houden niet van veranderingen.' Wilfred en Peter zijn hun zonen. Bij de Goudster aan de Leeuwarder Voorstreek kwam Pietersma in aanraking met het snackbarwezen. Je had Tromp en De Goudster, dat waren de nachtzaken als

het om snacks ging.' Vogels van uiteenlopend pluimage staken even aan voor een warme hap. Slager en snackbar Braaksma aan het Zuidvliet kon wel een goede kracht gebruiken en informeerde of Pietersma beschikbaar was. 'Braaksma heeft mij bij de Goudster weggeplukt.' Toen snackbar De Centrale even verderop in 1976 vrijkwam, pakten de Pietersma's hun kans.

Tineke Pietersma: 'We hebben altijd met veel plezier in De Centrale gewerkt. Tien jaar lang verzorgden we de catering voor voetbalvereniging Leeuwarden vanuit het clubhuis De Klomp. Lunchpakketten en macaroni maakten we voor de spelers van Cambuur die naar de uitwedstrijden vertrokken. Zondagmorgen stonden de pakketten klaar om te worden opgehaald.' Veertig jaar lang was Jelle van der Zee hun vaste kracht. 'Een geweldige vent, aan hem hebben

TINEKE: 'WE MISSEN HET CONTACT MET DE KLANTEN DIE ZEIDEN: WE MUTTE EVEN NAAR JELLE TOE. WEL ZIJN WE INGENOMEN MET DE VERKOOP AAN KIMBERLY EN PASCAL SMEDING. GELUKKIG HEBBEN WE MEER TIJD VOOR DE KLEINKINDEREN.' JELLE: 'WILFRED VROEG SOMS OM EEN PIZZA TE LATEN KOMEN. IK ZEI DAN: IK LAAT TOCH GEEN PIZZA BEZORGEN BIJ EEN SNACKBAR? OOK DAT KAN NU. HIJ SMAAKTE VERRASSEND LEKKER.'

we veel te danken. Daar kon je de zaak aan overlaten.' Dat de Vlietzone in versneld tempo achteruit holt vinden de twee ondernemers spijtig. 'Van de panden op dit rijtje is er nog maar één in particuliere handen. Niet alles is slecht, maar het aantal verhuizingen is groot en dat komt de leefbaarheid van de wijk als geheel niet ten goede. Voorheen was het veel levendiger op straat en kleurden de kinderen het straatbeeld. Kinderen zie je niet meer.'

Wie wel kleur gaven aan het bestaan op de hoek van de Franklinstraat en de Accamastraat waren de klanten. 'Zo'n zaak zoals wij die hadden is blij met vaste klanten. De mannen van de Friese Olie- en Verhandel, Fiat-garage Talsma en aannemer P. de Vries staken geregeld aan. Werkers van Omrin en Raab Kärcher waren vaste klanten.

Omdat ik plotseling in het ziekenhuis verzeild raakte, heb ik nauwelijks afscheid van ze kunnen nemen. Zwerver heeft gebeld en Lieuwe Bokma, vaste klanten van het eerste uur. Ik was nog naar de Makro geweest toen Tineke ingreep en de knoop doorhakte. Die zei: en nu naar het ziekenhuis. Het was vrij ernstig. Zelfs het hospice kwam in zicht.'

'We hebben bij de inkoop altijd eerst naar de kwaliteit gekeken en daarna na de prijs'

Thuisopticiens Friesland

UW OPTICIEN AAN HUIS
Voor een afspraak of meer informatie belt u met 0518-850125
of kijk op de website: www.thuisopticiensfriesland.nl

Dax Gastrobar

Dax Gastrobar te Leeuwarden, staat garant voor gastvrijheid, een goede keuken, prettige bediening, ruime keus in eten en drinken, flexibiliteit, gezelligheid en altijd een goede prijs/kwaliteit verhouding.

- * Dagschotel €10,-
- * Driegangenmenu €27,50
- * Studentenkorting 10% over de gehele rekening

Grote Hoogstraat 32
8911 HB Leeuwarden

Tel. 06-44449349
gastrobardax@gmail.com

Door Andries Veldman

HARRY BEVERS (VVD) KAN NIET WACHTEN OM ZIJN MAILBOX TE OPENEN OM TE ONTDEKKEN WIE HEM NU WEER NODIG HEEFT

Dat zijn maidenspeech in de grote zaal van de Tweede Kamer al na luttele weken tot zo'n succes zou leiden, zou Tweede Kamerlid Harry Bevers (VVD), want over hem hebben we het, in zijn stoutste dromen niet hebben kunnen bevroeden. Er is waarschijnlijk nog nooit eerder een nieuwkomer in ons parlement geweest die zo snel op zijn wenken werd bediend. Deze week maakte minister van armoede Carola Schouten (ChristenUnie) een einde aan het hardvochtige beleid om bijstandsgerechtigden klein te houden. Een vergissing wordt niet meteen meer gezien als fraude. Harry had het er al over in zijn eerste speech voor het parlement.

Wie de naam Harry Bevers tegen een willekeurig iemand op de Leeuwarder Nieuwestad laat vallen zal verbaasde blikken oproepen. Harry Wie? Toch zat Harry Bevers maar liefst twaalf jaar als gemeenteraadslid in de Leeuwarder gemeenteraad. Daar zat hij, weten we nu, rustig zijn kans af te wachten om zitting te nemen in de Tweede Kamer. Want als men na de verbaasde blikken zou doorvragen om te weten te komen met welk onderwerp Harry Bevers in Leeuwarden naarboven is komen drijven, dan zouden die blikken verstijven. Maar misschien doen we Harry hiermee tekort.

Harry Bevers heeft een mooie portefeuille met onder meer de Wadden, armoede en schuldhulpverlening en volwasseneneducatie. In de Leeuwarder Courant konden we onlangs lezen dat Harry het werk in de Tweede Kamer 'fantastisch' vindt. Hij zit er nog maar net, sinds januari, maar 'het maakt alle verwachtingen waar'. Het kersverse kamerlid jubelt over de dynamiek, het werk, de debatten en de werkbezoeken

Nee, Harry Bevers doet het anders. Hij wachtte als volleerd liberaal jarenlang op zijn kans. Stak nimmer zijn vinger op toen zijn partij betoogde dat armoede een keuze was. In het klasje waar nieuwe kamerleden wordt geleerd hoe te handelen heeft hij precies gehoord wanneer hij zijn hand moet opsteken en bij welke netwerkborrels hij zijn gezicht moet laten zien. In de Haagse Bierkluis zat hij onlangs tussen het bestuurlijke Friese goud: kamerleden, ambtenaren en bestuurders fan thús en om útens. It Fryske Sûpke trof elkaar onder met Friese vlaggetjes versierde parasols. Of het nu bierviltjes zijn met opdruk van wensen tijdens kabinetsformaties of skûtsjes in de Hofvijver: we blijven de provinciale oubolligheid koesteren. Wat dergelijke Sûpkjes opleveren, daarover worden nooit mededelingen gedaan. Ik vraag me vaak af: zou Brainport Eindhoven het ook op zo'n manier aanpakken?

in het land. Al voor acht uur 's morgens zit Harry te stralen achter zijn computer in de Tweede Kamer. Hij kan niet wachten om zijn mailbox te openen om uit te vinden wie hem nu weer nodig heeft. Jammer dat Harry zijn agenda niet zelf mag invullen. Daarvoor heeft hij Margriet, zijn rechterhand. Als Harry iets inplant, loopt de hele boel in de soep. 'Nu moet ik ervan afblijven', stond in de krant.

Ik heb de maidenspeech van Harry Bevers nog even teruggekeken. Het was een tamelijk ingetogen verhaal waar Harry vooral over Harry vertelde. Je hebt er ook die er meteen met gestrekt been ingaan, die, zo lijkt het, geen tijd te verliezen hebben en de inhoud laten prevaleren boven een plichtmatige kennismaking. Harry's speech kwam niet in de buurt van een maidenspeech zoals die van bijvoorbeeld Theo Hiddema, die als een zelfzoekend kruisraket recht op zijn doel afging en op zijn pad allerlei vermeende juridische mankementen aanstipte en de bijbehorende verantwoordelijke ministers stevig op de korrel nam.

LEVO is sponsor van Koken met Klaas: iedere dag op www.liwwadders.nl

KOKEN MET KLAAS

Pasta carbonara

Het fijne van pasta eten is dat je er iets naast kunt doen. Geen spaghetti of linguine, maar farfalle of macaroni. Een pastasoort die je met een lepel kunt eten en niet moeilijk om je vork hoeft te draaien.

Wat ik dan doe als ik pasta eet? Lezen, televisie kijken, de kat van de tafel duwen of met mijn linkerhand een recept tikken voor deze rubriek. Voor mij is het eten van pasta meestal niet een sociale bezigheid. Een enkele keer heb ik wel eens een gesprekje met de kat als die tegenover me zit. Maar dat duurt meestal niet langer dan tot het moment dat hij zijn poot in mijn bord zet om een blokje spek in te pikken.

INGREDIËNTEN VOOR 6 PERSONEN:

- 1 eetlepel arachideolie
- 100 gram parmaham, in dunne reepjes gesneden
- 2 eieren
- 2 eierdooiers
- 50 gram geraspte parmezaanse kaas of pecorino
- 300 gram rigatoni (buisjespasta)
- zout en peper
- 1 zakje babyspinazie

BEREIDING:

Verhit de olie in een koekenpan en bak hierin de helft van de hamreepjes krokant. Schep ze uit de pan en leg ze op keukenpapier. Kook de pasta in ruim water met zout 1 minuut korter dan je gewend bent. Giet de pasta af maar bewaar 2.5 deciliter van het kookwater. Klop in een kom de eieren, de dooiers en de geraspte kaas met een halve deciliter van het kookvocht. Doe de gekookte pasta en de spinazie in de koekenpan van de hamreepjes. Roer dan in een dun straaltje het eiermengsel erdoor. Blijf roeren tot de spinazie slinkt. Voeg eventueel meer kookvocht toe als het te droog wordt. Roer de gebakken en de ongebakken hamreepjes door de pasta. Strooi er veel zwarte peper over en eventueel meer kaas.

klaaskasma@live.nl

De producten zijn exclusief voor de horeca!

OVER LEVO

Levo is in 1916 opgericht als onafhankelijk familiebedrijf en is dat tot op de dag van vandaag gebleven. Gevestigd te Franeker en gehuisvest in een ultramoderne fabriek vervaardigt Levo plantaardige oliën, frituurolieën, margarines, en sauzen. Dagelijks wordt op vooruitstrevende en innovatieve wijze gewerkt aan kwaliteit en productverbetering.

VOOR MEER INFORMATIE KUNT U TERECHT OP DE WEBSITE VAN LEVO, WWW.LEVO.NL VOOR EEN ADVIES OP MAAT KUNT U CONTACT OPNEMEN MET LEVO OP 0517-394141 OF STUUR EEN MAIL NAAR INFO@LEVO.NL

CONTAINER HUREN VOOR UW AFVAL?

WWW.LEEUWARDEN-RECYCLING.NL

DE RODE LOPER boekenpassage

TIENTALLEN NIEUWE BOEKEN

- * Henry James What Maisie Knew
- * Stieg Larsson Mannen die vrouwen haten
- * Saskia Noort Terug naar de kust
- * Marnix Krop Wim Kok
- * Henk Blanken Mediamores
- * Annie M.G. Schmidt Wat ik nog weet
- * Chinees voor Dummies op (zaken)reis
- * Ed van Thijn Kroonprinsenleed
- * Loekie van Maaren Hoezo burgemeester?

4x

zomerterras

IN DE BROUWERIJ
ZAAILAND 94
058-8459580
WWW.BIJONSINDEBROUWERIJ.NL

HUIZE KWAST
NIEUWESTAD 75
058-2504325
WWW.HUIZEKWAST.NL

GRANDCAFE DE BRASS
NIEUWESTAD 71
058-7852333
WWW.DE-BRASS.NL

BRASSERIE DE SPIEGELAAR
NIEUWESTAD 141
058-2129014
WWW.BRASSERIESPIEGELAAR.NL

IN DE BROUWERIJ op het Wilhelminaplein

'Ons terras wordt steeds mooier. Binnenkort komen er meer bomen en planten en dat groeit dit terras uit tot een mooi groen geheel.' Jesse van Hoolwerff is maar wat tevreden met het terras van In de Brouwerij aan het grote Wilhelminaplein in het centrum van de stad. Wat wil je ook: een terras met een prachtig gedicht van stadsdichter Melvin van Eldik voor de deur. Vanaf vier uur 's middags daalt de avondzon neer op het terras van dit bijzondere horecabedrijf. 'Als het echt warm is dan zit je hier heerlijk. De zon zwakt in sterkte af en dat is prettig om bij te dineren. Mensen komen voor onze speciaal biertjes en ze komen om te informeren hoe het nu met ons gaat, nadat we in december uitgebreid op de landelijke tv verschenen in verband met de coronaperikelen. Het gaat gelukkig de goede kant op en dat terras van ons is een boppeslach.'

RESTAURANT KWAST EN DE BRASS aan de Nieuwestad

'Waarom mensen bij ons op het terras van restaurant Kwast en De Brass op de Nieuwestad neervlijen? Nou, om ons leuke personeel natuurlijk.' Quina Manuel heeft net een paar prachtige creaties van de kok op de foto voor haar Instagrampagina gezet. 'Daar komt veel respons op, ook via de pagina van Liwwadders. Het is een mooi medium om mee te communiceren. Maar het allerbelangrijkste is natuurlijk dat je je gasten verwent. En dat doen we door te zorgen dat onze terrassen, van Kwast en De Brass, er pico bello uitzien. Gasten hoeven niet lang te wachten, we zorgen daarom voor een geoliede logistiek. De Brass richt zich vooral op studenten die hier een maaltijd kunnen nuttigen voor een bescheiden bedrag. Bij Kwast zitten voornamelijk voorbijgangers, waaronder veel toeristen. Zij bestellen onze spare ribs, kaasfondue, saté van kippendijen of onze veganmaaltijden. En het liefst nemen ze daar een speciaalbiertje bij. Een terras aan de gracht en op de brug is natuurlijk een magistrale plek om te verpozen.'

BRASSERIE SPIEGELAAR op de hoek van de Nieuwestad en de Sint Jacobsstraat

'Dit is toch een superkruispunt?' Vincent Posthumus van Brasserie Spiegelaar is maar wat ingenomen met zijn horecaonderneming op het kruispunt Nieuwestad, Wirdumerdijk, Naauw en Sint Jacobsstraat. 'Neem de Sint Jacobsstraat; dat vind ik eigenlijk een zwaar onderschatte winkelstraat. Daar zitten prachtige ondernemers met hart voor hun zaak. Stuk voor stuk bieden zijn kwaliteit en het is ook nog eens een mooie route richting Stadhuis, Stadhoudershof en Prinsentuin. Maar die wandeling begint natuurlijk met een eerste klas kopje koffie op ons terras. Je kunt nu bij ons op drie plekken rond de gracht zitten, wat is er mooier? En ook wij serveren graag onze speciaalbiertjes, zelfs van eigen merk. En als je zin hebt, dan pak je daar de Liwwadders bij, die ligt standaard bij ons in de zaak, op een ereplekje op de muziekstandaard. Is het niet mooi?'

ATELIER DIRK BEINTEMA

Aegum 2008, olieverf op paneel
60 x 70 cm (collectie provincie Fryslân)

OPEN DONDERDAG, VRIJDAG EN
ZATERDAG VAN 13.00 UUR TOT 17.00 UUR

Turfmarkt 8, 8911 KT Leeuwarden
www.dirkbeintema.nl

DOE ES GEK!

WORD DONATEUR
VAN LIWWADDERS

KOM NAAR DE
DONATEURSAVOND
OP 11 OKTOBER
IN IT SKIPHÛS

STICHTING LOODS 50 - REKENING-
NUMMER NL88 RABO 0355 195 496

Monumentaal groen

Door Aly van der Mark • Foto's Aly van der Mark en collectie Ids Westra

De wandelende bomen naderen hun eindbestemming en overal in de stad hoor ik: konden ze maar blijven. Dit project is niet alleen mooi om te zien, maar ook een uitstekende manier om te laten voelen wat bomen doen. Als het heet is en je stapt het tijdelijke bos binnen, voel je dat het meteen veel koeler is. Het geluid is ook anders, er ontstaat een intimiteit die mensen zachter laat praten. Al met al is het in mijn beleving een groot succes.

in en rond de Leeuwarder binnenstad

Nu is het niet allemaal kommer en kwel in Leeuwarden, want er zijn nog veel mooie oude bomen in parken, tuinen en singels, die niet bij een ieder bekend zijn. De gemeente heeft daarom een brochure uitgegeven met een wandelroute. Het is een fraai boekje met de titel *Monumentaal groen in en rond de Leeuwarder Binnenstad*. Ook voor mensen die niet zo goed ter been zijn is het interessant omdat er op de geschiedenis wordt ingegaan, bovendien is het fraai geïllustreerd met oude foto's en tekeningen.

In het midden van de negentiende eeuw was Leeuwarden een van de groenste steden van Nederland. De binnenstad was vrijwel geheel omvat door een groene gordel met de Prinsentuin als hoogtepunt. Maar er lagen ook veel heel grote tuinen bij de huizen die later volgebouwd zijn of verdwenen door stadsuitbreiding of de aanleg van het Nieuwe Kanaal. Zo heeft tuinarchitect Gerrit Vlaskamp naast het Westerpark 45 tuinen voor particulieren aangelegd, waarvan er 42 zijn verdwenen. Een voorbeeld is *Baens Ein* van paardenfokker Ritske Tjeerds Velstra dat moest wijken voor het Europaplein; huis en tuin van mej. Bos aan de Oostergrachtswal verdwenen in het Nieuwe Kanaal. Ze woonde naast mr. Johannes Leonardus van Sloterdijk, in zijn tuin staat het witte gebouw Het Baken.

De start van de wandeling is bij het HCL, waar u de brochure met de wandelroute gratis kunt krijgen. Daarvandaan loopt u zo de

De verdwenen Villa Laanzicht aan de Spanjaardslaan

Prinsentuin in. Koning Willem I droeg in 1819 de tuin over aan de stad met de wens dat het een park voor iedereen zou worden. Lucas Pieter Roodbaard legde de tuin aan in de Engelse landschapstijl. Soms liggen de tuinen niet aan de openbare weg, zoals die van het Stadhouderslijk Hof. In 1880 werd het paleis verbouwd tot ambtswoning van de commissaris van de koning(in). Er resten nog een paar bomen die het heel goed deden in de beschermde tuin.

Als je het woord Oude Begraafplaats hoort, denk je niet meteen aan een wandelpark, maar zo is het in 1830 wel aangelegd door Roodbaard. Het was het eerste gebied in Nederland dat werd ingericht met een dubbelfunctie: begraafplaats en wandelpark. Sinds 1969 wordt er niet meer begraven en daardoor heeft het de extra charme van licht verval. Als je langs de grafstenen dwaalt, kom je bekende namen tegen

Ook de straten langs de route verdienen alle aandacht

zoals die van Roodbaard, die hier zelf ook ligt begraven. Zijn tekening staat in de brochure.

Ook de straten langs de route verdienen alle aandacht zoals de Noordersingel. Met het gezicht op de Prinsentuin, is dit een van de fraaiste straten van de stad. In 1877 vestigde het Marcellis Goverts Gasthuis zich hier, sinds 2004 heeft het de functie van hospice. Aan weerszijden staan nog een paar fraaie beuken. Van 1893 tot 1988 lag hier het Diaconessenhuis. Van de tuin, die in 1895 werd aangelegd door Vlaskamp, resten nog enkele mooie bomen.

Ook het Westerpark, in de volksmond het Vosseparkje, is opgenomen in de route. Het is ontstaan rond een verswatervijver die in 1872 werd gegraven. Het westen

Het prille begin van het Westerpark

de tweede zoetwatervijver met zijn golvend en fraai beplant terrein, ontworpen door den heer G.L. Vlaskamp van Hardegarijp, ontstond'.

Aan de noordkant van de vijver stond de molen *Het Lam* van H. Vosman, vandaar dat het park in de volksmond Vosseparkje heette, een naam die tot op heden algemeen wordt gebruikt.

Zo slingert de wandeling langs parken, boomrijke straten en grote en kleine tuinen. Het is een flinke wandeling, ongeveer 2 uur, maar gelukkig is Leeuwarden goed voorzien van horecagelegenheden. U kunt er zelfs een dagtocht van maken. De brochure en diverse andere wandelingen zijn gratis verkrijgbaar bij het HCL aan de Groeneweg.

DONATEURS ZIJN BROODNODIG VOOR GOEDE JOURNALISTIEK

- WIJ BEDANKEN (NIEUWE) DONATEURS HARTELIJK VOOR HUN BIJDRAGE (VERMELD UW ADRES ALS U BELANGSTELLING HEEFT VOOR ONZE DONATEURSBIJENKOMST)
- DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

Samen bereiken.
... Goede zorg

Hoezo ben ik een last?

Advertorial

‘Weet je wat nou zo leuk is aan deze onderneming? Ik haal even een koffietje voor jou en kom op de gang allerlei mensen tegen met prachtige verhalen.’ Xavière Kolk is een van de eigenaren van Samen Bereiken, een jong Leeuwarder bedrijf in de zorg. Samen Bereiken is voortgekomen uit twee zorgbedrijven: TAS uit Leeuwarden (ambulante zorg en coaching) en Woonzorgcomplex Welgelegen in Berlikum (woonzorg en in-housing first).

Ik maak deel uit van de samenleving

‘W’at wij willen, is de mens weer te zien als persoon, die soms met veel tegenslag te kampen heeft. Het gaat bij ons niet de hele dag over zorgelijke zaken. Daarom wil ik ook graag dat je vooral hún verhaal aanhoort. Neem nou Sytze uit Berlikum. Die keek voor het eerst wel even vreemd op toen ik door de gemeente Menaldumadeel op hem werd afgestuurd met het verzoek: ga maar even bij Sytze kijken en zie maar wat je voor hem kunt betekenen’, vertelt Xavière Kolk. Sytze: ‘Ik zat in 2013, toen dit speelde, helemaal niet te wachten op een mevrouw van de gemeente.’

Xavière: ‘Hij had een grote hond, ik vond het spannend.’ Sytze: ‘In die tijd was ik dakloos geworden en ondertussen mantelzorger voor mijn moeder. Maar je ziet: we zijn bijna tien jaar verder en nu ben ik hier aan de Ceresweg bezig met allerlei bezigheden. Dit voelt als een familie. Het is gezellig, we lachen veel, en af en toe, min of meer tussen neus en lippen door, voer je sociaal-maatschappelijke gesprekken. Jouw ‘probleem’ is niet de hele dag het gespreksonderwerp. Verre van dat.’

Xavière: ‘Dat is nou precies wat we hier willen bereiken: een mooie en vaak nuttige dagbesteding waarbij gezelligheid voorop staat, met op de achtergrond naar behoefte een mentale en morele steun in de rug. Bij Samen Bereiken werken zo’n veertig mensen aan uiteenlopende projecten. Dat gaat van houtbewerken en timmeren en het verrichten van monteurswerk in een garage tot het maken van muziek, het beoefenen van yoga en creatieve therapie. De gemaakte spullen worden verkocht in Pacht en Pronk, een vintagewinkel aan de Bleeklaan.’

Ook Dana onderstreept het verhaal van Sytze. ‘Het is van belang dat je interesse toont in elkaar. Het voelt inderdaad als familie. We hebben een grote keuken, een wasruimte en een gemeenschappelijke ruimte. Je voelt je hier gezien en gehoord. Dat is elders vaak wel anders. Mensen uit een daklozensituatie zoals ik hebben nauwelijks een stem in de samenleving. Vaak wordt er zonder overleg voor jou bepaald. Je moet netjes zitten afwachten wat je op jouw bordje krijgt voorgeschoteld. Soms krijg je te horen: de situatie waarin jij verkeert, is je eigen schuld. Hoezo, eigen schuld? Dat ervaar ik bij Samen Bereiken

heel anders. Niemand wil een indicatie. Wat je wilt, is gehoord worden. Je wilt horen dat je waardevol bent. Hoezo ben ik een last? Ik maak deel uit van de samenleving. Dat die samenleving voor velen ingewikkeld is, ligt misschien wel aan die samenleving.’

Xavière Kolk: ‘Zelf ben ik bijna tien jaar serieel dakloos geweest. Nadat ik clean was, heb ik met hulp van bijzondere mensen opleidingen gevolgd: hbo-journalistiek en sociaal-pedagogisch werk. Ik kwam erachter dat ik een leerhoofd had. Bij het verlenen van zorg zoals wij nu doen moet je trouw zijn aan je idealen en principes. Belangrijk is om goed te luisteren en te kijken hoe men zich wél prettig voelt. Stap voor stap probeer je de talenten van de mensen te ontdekken en verder te komen. De cliënten met wie we werken hebben stuk voor stuk wijsheid in zich waar vaak geen gebruik van wordt gemaakt. Dat doen we hier anders.’

‘We zijn in januari vorig jaar gestart in Berlikum met woonzorg en in oktober in Leeuwarden met dagbesteding. Na de zomer bieden we wonen met begeleiding aan in een pand op de hoek van de Voorstreek met de Wortelhaven. Hier bieden we woonruimte aan onder begeleiding voor mensen die zich binnen de reguliere zorg niet thuisvoelen. We huren het pand van een bedrijf dat de woningen op een kwalitatief hoogwaardig niveau oplevert.’

‘Hoezo, eigen schuld?’

EDDY&HENNY:

ZO, ZO, HEBBEN WIJ HIER EEN VERBOUWING?

HENNY 'Wy informere bij de gemeente of je zonnepanelen an 'e foor-
kant van je hús plaatse magge. Dat hewwe se even ferderop deen.
Dy het dur maar klakkeloos wat ophongen.'

EDDY 'Sit dy frou fan de gemeente te Googelen en seit: nee, dat mag
niet. Ik zie ook dat ze op het dak liggen. U moet een briefje schrijven.'

HENNY 'Ik sêg: un briefje skrieve? U ziet toch op uw scherm dat dit
niet mag? Nee, seit se, u moet een briefje schrijven.'

EDDY 'Ik sei teugen Henny: fraach of Van der Wal dur nog sit. Die
stapte op sien fietske en sei: zo, zo, hebben wij hier een verbouwing?'

HENNY 'Se sei dat die er nog was. Nou, ik sei dan kan die dit toch wel
oppakke? Wu se oek noch dat wij foto's suden make.'

EDDY 'Wij belle oek nyt meer.'

HENNY 'Wie na 25 minuten an 'e lijn noch adem over het, die late se
an ut woord.'

**KEUKEN
RENOVATIE**
n e d e r l a n d

Regio Leeuwarden

- ◆ nieuwe keukendeuren
- ◆ nieuwe scharnieren
- ◆ nieuwe werkbladen
- ◆ nieuwe apparaten
- ◆ nieuwe kranen

Als het om de euro's gaat!

keukenrenovatienederland.nl

06 - 2856 3755

PERSOONLIJK INTERIEURADVIES

Maak een afspraak voor een **Design Date** en
ontvang onze gratis stijlgids.

DE BOER

WOONPROFESSIONALS LEEUWARDEN

SCHRANS 131 | 8932 ND LEEUWARDEN
WWW.WOONPROFESSIONALDEBOER.NL

BOUWMEDEWERKER?

Wij zijn altijd op zoek naar vakkrachten:

- bouwmedewerkers en ZZP'ers
- technische medewerkers
- leerling bouwers
- timmerlieden
- metselaars
- schilders

Kijk op de website voor overige vacatures

www.recrutius.nl

- wekelijkse betaling
- veel werk in de regio
- korte lijnen & persoonlijk

Kelvinstraat 17-1,
8912 AN Leeuwarden
T:058 2030888 M:06 20073713
info@recruitus.nl

recruit
Bouw & meer **us**

ZOMER AANBIEDING

ZELFLEG KORTINGEN
OP AL ONZE
VLOEREN!

**WIJ LEVEREN AL 30
JAAR VAKMANSCHAP
EN KWALITEIT!**

NEEM VRIJBLIJVEND
CONTACT MET ONS OP
VOOR INFORMATIE OF KOM
LANGS IN ONZE SHOWROOM!

Rijksstraatweg 86
9254 DK Hurdegaryp
info@multistyle.nl
0511 476 925

KANTOREN
VERGADEREN
FLEXWERKEN
LUNCHEN

CRYSTALIC

Op zoek naar een
dynamische werkplek
of vergaderlocatie?

Bekijk ons aanbod op
www.crystalic.nl

LEEWARDEN | FRANÇOIS HAVERSCHMIDTWEI 2 | 8914 BC | THE NETHERLANDS

crystalic business park